

Izvršni odbor UNIQA neživotno osiguranje a.d.o. Beograd, ul. Milutina Milankovića br.134g (u daljem tekstu: Društvo) u skladu sa Zakonom o privrednim društvima („Sl.glasnik RS“, br.36/11, 99/11, 83/14-dr.zakon, 5/2015 i 44/18) i članom 10. prečišćenog teksta Statuta br. 01/NŽ-SA/02 od 01.03.2016. godine, na osnovu odluke od 27.02.2019. doneo je ovaj akt poslovne politike.

OPŠTI USLOVI ZA OSIGURANJE IMOVINE

I UVODNE ODREDBE

Član 1.

- (1) Ovi Opšti uslovi za osiguranje imovine (u daljem tekstu: Opšti uslovi) primenjuju se na osiguranje imovine, izuzev na one vrste osiguranja koje izričito isključuju primenu ovih Opštih uslova.
- (2) U ovim Opštim uslovima pojedini izrazi imaju sledeće značenje:
1. **Osiguravač** - akcionarsko društvo za osiguranje sa kojim se zaključuje ugovor o osiguranju, „UNIQA neživotno osiguranje“ a.d.o.;
 2. **Ugovarač osiguranja** - lice koje sa Osiguravačem zaključi ugovor o osiguranju;
 3. **Osiguranik** - lice čija je imovina, odnosno imovinski interes osiguran i kome pripadaju prava iz osiguranja;
 4. **Premija** - iznos koji se plaća za osiguranje po ugovoru o osiguranju;
 5. **Suma osiguranja** - Iznos na koji je imovina odnosno imovinski interes osiguran, ako iz sadržaja ugovora o osiguranju ne proizilazi nešto drugo;
 6. **List pokrića** - potvrda koja privremeno zamenjuje polisu;
 7. **Polisa** - isprava o zaključenom osiguranju.

II OPŠTE ODREDBE ZAKLJUČENJE UGOVORA O OSIGURANJU

Član 2.

- (1) Osiguranje imovine može zaključiti svako lice koje ima interes da se ne dogodi osigurani slučaj, pošto bi inače pretrpelo neki materijalni gubitak.
- (2) Pravo iz osiguranja mogu imati samo lica koja su u času nastanka štete imala materijalni interes da se osigurani slučaj ne dogodi.
- (1) Ugovor o osiguranju zaključuje se na osnovu usmene ili pismene ponude, a zaključen je kad Ugovarač potpiše polisu osiguranja ili list pokrića.
- (2) Usmena ponuda učinjena Osiguravaču za zaključivanje ugovora o osiguranju ne obavezuje ni ponuđača ni Osiguravača.
- (3) Pismena ponuda učinjena Osiguravaču za zaključenje ugovora o osiguranju vezuje ponuđača, ako on nije odredio kraći rok, za vreme od osam dana kada je ponuda prispela Osiguravaču.
- (4) Ako Osiguravač u tom roku ne odbije ponudu koja ne odstupa od uslova pod kojima on vrši predloženo osiguranje, smatraće se da je prihvatio ponudu i da je ugovor zaključen. U tom slučaju ugovor se smatra zaključenim kad je ponuda prispela Osiguravaču.
- (5) Ukoliko se ugovor o osiguranju zaključuje na osnovu pismene ponude koju Osiguravač nije odbio u skladu sa prethodnim stavom, potpis ponudioca / Ugovarača osiguranja na ponudi osiguranja smatraće se potpisom na polisi.
- (6) Ako Osiguravač povodom primljene ponude zatraži neku dopunu ili izmenu, kao dan prijema ponude smatraće se dan kad Osiguravač prima traženu dopunu ili izmenu, odnosno kad bude obavešten o prihvatanju njihovih uslova.
- (7) Odredbe stava (2), ovog člana primenjuju se i kad se vrši izmena postojećeg ugovora o osiguranju.

ZAKLJUČENJE UGOVORA O OSIGURANJU U IME DRUGOG BEZ OVLAŠĆENJA

Član 3.

- (1) Kada zainteresovano lice zaključi ugovor o osiguranju u ime drugog bez njegovog ovlašćenja, odgovara Osiguravaču za obaveze iz ugovora sve dok ga onaj u čije je ime ugovor zaključen ne odobri.
- (2) Zainteresovani može odobriti ugovor i pošto se dogodio osigurani slučaj.
- (3) Ako je odobrenje odbijeno, Ugovarač osiguranja duguje premiju za period osiguranja u kome je Osiguravač obavešten o odbijanju odobrenja.

- (4) Ali, za obaveze iz osiguranja ne odgovara poslovođa bez naloga koji je obavestio Osiguravača da istupa bez ovlašćenja u ime i za račun drugoga.

OSIGURANJE ZA TUĐI RAČUN ILI ZA RAČUN KOGA SE TIČE

Član 4.

- (1) U slučaju osiguranja za tuđ račun ili za račun koga se tiče, obaveze plaćanja premije i ostale obaveze iz ugovora dužan je da izvršava Ugovarač osiguranja, ali on ne može vršiti prava iz osiguranja, čak i kad drži polisu, bez pristanka lica čiji je interes osiguran i kome ona pripadaju.
- (2) Ugovarač osiguranja nije dužan da za interesovanom licu predla polisu dok mu ne budu naknadene premije koje je isplatio Osiguravaču, kao i troškovi ugovora.
- (3) Ugovarač osiguranja ima pravo prvenstvene naplate ovih potraživanja iz dugovne naknade, kao i pravo da zahteva njihovu isplatu neposredno od Osiguravača.
- (4) Osiguravač može istaći svakom korisniku osiguranja za tuđ račun sve prigovore koje po osnovu ugovora ima prema Ugovaraču osiguranja.

POLISA I LIST POKRIĆA

Član 5.

- (1) U polisi osiguranja moraju biti navedeni: ugovorne strane, predmet osiguranja, osigurani rizik, trajanje osiguranja (određeno ili neodređeno) i period pokrića, suma osiguranja, premija, datum izdavanja polise i potpisi ugovornih strana.
- (2) Ukoliko je polisa osiguranja izdata na osnovu pismene ponude, primeniće se pravilo o potpisivanju polise definisano stavom (5), člana 2. ovih Opštih uslova.
- (3) Polisa osiguranja može biti privremeno zamenjena listom pokrića u koji se unose bitni sastojci ugovora. List pokrića se izdaje sa trajanjem od najduže šest meseci.
- (4) Osiguravač je dužan da upozna Ugovarača osiguranja da su Opšti i Posebni uslovi osiguranja sastavni deo ugovora i da mu predla njihov tekst, ako ti uslovi nisu štampani na samoj polisi.
- (5) Izvršenje obaveze iz prethodnog stava mora biti konstatovano na polisi.
- (6) U slučaju neslaganja neke odredbe Opštih ili Posebnih uslova i neke odredbe polise primeniće se odredba polise.

PRIJAVA OKOLNOSTI OD ZNAČAJA ZA OCENU RIZIKA

Član 6.

- (1) Ugovarač osiguranja dužan je da prijavi Osiguravaču, prilikom zaključenja ugovora, sve okolnosti koje su značajne za ocenu rizika koje su mu poznate ili mu nisu mogle ostati nepoznate.
- (2) Ko je Ugovarač osiguranja namerno učinio netačnu prijavu ili namereno prečitao neku okolnost takve prirode da Osiguravač ne bi zaključio ugovor da je znao za pravo stanje stvari, Osiguravač može zahtevati poništenje ugovora.
- (3) U slučaju poništenja ugovora, iz razloga navedenih u prethodnom stavu, Osiguravač zadržava naplaćene premije i ima pravo da zahteva isplatu premije za period osiguranja u kome je zatražio poništenje ugovora.
- (4) Pravo Osiguravača da zahteva poništenje ugovora o osiguranju prestaje ako on u roku od tri meseca od dana saznanja za netačnost prijave ili za prečitkivanje ne izjaviti Ugovaraču osiguranja da namerava da koristi to pravo.
- (5) Ako je Ugovarač osiguranja učinio netačnu prijavu ili je propustio da da dužno obaveštenje, a to nije učinio namerno, Osiguravač može, po svom izboru, u roku od mesec dana od dana saznanja za netačnost ili nepotpunost prijave, izjaviti da raskida ugovor ili predložiti povećanje premije srazmerno većem riziku.
- (6) Ugovor u tom slučaju prestaje po isteku 14 dana od kad je Osiguravač

- svoju izjavu o raskidu saopštio Ugovaraču osiguranja, a u slučaju predloga Osiguravača da se premija poveća, raskid nastupa po samom zakonu ukoliko Ugovarač osiguranja ne prihvati predlog u roku od 14 dana od kad ga je primio.
- (7) Ako se osigurani slučaj dogodi pre nego što je utvrđena netačnost ili nepotpunost prijave ili posle toga ali pre raskida ugovora, odnosno postizanja sporazuma o povećanju premije, naknada se smanjuje u srazmeri između stope plaćenih premija i stopa premije koje bi trebalo platiti prema stvarnom riziku.
- (8) Odredbe prethodnih stavova o posledicama netačne prijave ili prečutkivanja okolnosti od značaja za ocenu rizika primenjuju se i u slučajevima osiguranja zaključenih u ime i za račun drugoga, ili u korist trećeg, ili za tuđ račun, ili za račun koga se tiče - ako su ova lica znala za netačnost prijave ili prečutkivanje okolnosti od značaja za ocenu rizika.
- (9) Osiguravač kome su u času zaključenja ugovora bile poznate ili mu nisu mogle ostati nepoznate okolnosti koje su od značaja za ocenu rizika, a koje je Ugovarač osiguranja netačno prijavio ili prečuto, ne može se pozivati na netačnost prijave ili prečutkivanje. Isto važi kad je Osiguravač saznao za te okolnosti za vreme trajanja osiguranja, a nije se koristio zakonskim ovlašćenjima.

OBAVEŠTENJE OSIGURAVAČA O PROMENAMA (OPASNOSTI) RIZIKA

Član 7.

- (1) Ugovarač osiguranja dužan je, da obavesti Osiguravača o svakoj promeni okolnosti koja može biti od značaja za ocenu rizika.
- (2) Ugovarač je dužan da bez odlaganja obavesti Osiguravača o povećanju rizika, ako je rizik povećan nekim njegovim postupkom, aako se povećanje rizika dogodilo bez njegovog učešća, on je dužan da ga obavesti u roku od četrnaest dana od kad je za to saznao.
- (3) Ako je povećanje rizika toliko da Osiguravač ne bi zaključio ugovor da je takvo stanje postojalo u času njegovog zaključenja on može raskinuti ugovor.
- (4) Ako je povećanje rizika toliko da bi Osiguravač zaključio ugovor samo uz veću premiju da je takvo stanje postojalo u času zaključenja ugovora, on može Ugovaraču osiguranja predložiti novu stopu premije.
- (5) Ako Ugovarač osiguranja ne pristane na novu stopu premije u roku od četrnaest dana od prijema predloga nove stope, ugovor prestaje po samom zakonu.
- (6) Ugovor ostaje na snazi i Osiguravač se više ne može koristiti ovlašćenjima da predloži Ugovaraču osiguranja novu stopu premije ili da raskine ugovor ako ne iskoristi ta ovlašćenja u roku od mesec dana od kad je na bilo koji način doznao za povećanje rizika ili ako još pre isteka tog roka na neki drugi način pokaže da pristaje na produženje ugovora (ako primi premiju, isplati naknadu za osigurani slučaj koji se desio posle tog povećanja i sl.).
- (7) Ako se osigurani slučaj dogodio pre nego što je Osiguravač obavešten o povećanju rizika ili pošto je obavešten o povećanju rizika, ali pre nego što je raskinuo ugovor ili postigao sporazum sa Ugovaračem osiguranja o povećanju premije, naknada se smanjuje u srazmeri između plaćenih premija i premije koju bi trebalo platiti prema povećanom riziku.
- (8) Ukoliko je posle zaključenja ugovora o osiguranju, došlo do smanjenja rizika, Ugovarač osiguranja ima pravo da zahteva odgovarajuće smanjenje premije, računajući od dana kad je Osiguravač obavestio o smanjenju.
- (9) Ako Osiguravač ne pristane na smanjenje premije, Ugovarač osiguranja može raskinuti ugovor.

TRAJANJE UGOVORA O OSIGURANJU

Član 8.

- (1) Prema odredbama ovih Opštih uslova, ugovor o osiguranju imovine Ugovarač osiguranja može zaključiti, sa:
1. određenim rokom trajanja, koje može biti:
 - a) godinu dana i kraće (karatkočno osiguranje)
 - b) više od godinu dana (višegodišnje osiguranje);
 2. neodređenim rokom trajanja, kada se nastavlja iz godine u godinu.
- (2) Nezavisno od toga sa kojim je rokom trajanja zaključen, ugovor o osiguranju počinje da proizvodi pravno dejstvo istekom 24 –tog časa dana koji je u ponudi/polisi označen kao dan početka trajanja osiguranja, ukoliko je do tog dana plaćena premija ili njen ugovoren deo, a inače po isteku 24-tog časa dana uplate premije.
- (3) Osiguravač nije u obavezi da isplati naknadu po osnovu zaključenog ugovora o osiguranju za osigurane slučajeve koji nastupe pre uplate premije osiguranja, odnosno prve rate premije osiguranja, od strane Ugovarača osiguranja ili kog drugog lica koje za to ima opravdan interes.
- (4) Ako je ugovoren da se premija plaća posle zaključenja ugovora, obaveza Osiguravača da isplati naknadu iz osiguranja počinje od dana

određenog u ugovoru kao dan početka osiguranja.

- (5) Ako Ugovarač osiguranja premiju koja je dospela posle zaključenja ugovora ne plati do dospelosti, niti to učini neko drugo zainteresovano lice – ugovor o osiguranju prestaje po samom zakonu, po isteku trideset dana od dana od kad je Ugovaraču osiguranja uručeno preporučeno pismo Osiguravača sa obaveštenjem o dospelosti premije. Pri tome navedeni rok ne može isteći pre nego što protekne trideset dana od dospelosti premije.
- (6) U svakom slučaju ugovor o osiguranju prestaje po samom zakonu, ako premija ne bude plaćena u roku od godinu dana od dana dospelosti.
- (7) Ako je ugovor o osiguranju zaključen, njegovo dejstvo prestaje po isteku 24 -tog časa dana koji je u ponudi (polisi) označen kao dan isteka roka na koji je osiguranje ugovoren.
- (8) Ako rok trajanja osiguranja nije određen ugovorom, svaka strana može raskinuti ugovor sa danom dospelosti premije, obaveštavajući pismenim putem drugu stranu najkasnije tri meseca pre dospelosti premije.
- (9) Ako je osiguranje zaključeno na rok duži od pet godina, svaka strana može po proteku ovog roka uz otakzni rok od šest meseci, pismeno izjaviti drugoj strani da raskida ugovor.
- (10) Ugovorom se ne može isključiti pravo svake strane da raskine ugovor kako je napred izloženo.
- (11) Ukoliko je ugovorena valutna klauzula, kod raskida ugovora, pripadajuća premija se obračunava po srednjem kursu evra NBS na dan od koga, po osnovu raskida, dejstvo ugovora formalno prestaje.

UGOVORENI POPUSTI ZA NEODREĐENI ILI ODREĐENI ROK TRAJANJA

Član 9.

- (1) Pri ugovaranju osiguranja sa neodređenim (dugoročno osiguranje) ili određenim (višegodišnje osiguranje) rokom trajanja, Ugovarač osiguranja može se odobriti odgovarajući popust na premiju osiguranja u skladu sa tarifama premija.
- (2) U slučaju ugovaranja popusta za osiguranje sa neodređenim rokom trajanja, smatraće se da je Ugovarač osiguranja u obavezi da ugovor o osiguranju održi na snazi minimum 5 (pet) godina.
- (3) U slučaju ugovaranja popusta za osiguranje sa određenim rokom trajanja, smatraće se da je Ugovarač osiguranja u obavezi da ugovor o osiguranju održi na snazi ugovoren period trajanja osiguranja.
- (4) Ukoliko Ugovarač osiguranja izjaví da raskida ugovor pre isteka ugovorenog roka, dužan je da Osiguravaču uplati iznos odobrenih popusta na premije osiguranja iz prethodnih godina, a po osnovu iz stava 1. ovog člana.

POVRAT PREMIJE

Član 10.

- (1) Ako osigurana stvar bude uništena pre početka obaveze Osiguravača, Ugovaraču osiguranja se vraća iznos naplaćene premije. Ukoliko je ugovorena valutna klauzula, iznos premije koja se vraća se obračunava po srednjem kursu evra NBS na dan kada je obračunata premija pri zaključenju ugovora.
- (2) Ako osigurana stvar bude uništena posle početka obaveze Osiguravača, od rizika koji nisu obuhvaćeni osiguranjem, ugovor o osiguranju prestaje da važi dalje, Ugovaraču osiguranja se vraća iznos premije za neiskorišćeno vreme trajanja osiguranja. Ukoliko je ugovorena valutna klauzula, iznos premije koji se vraća se obračunava po srednjem kursu evra NBS na dan kada je stvar uništena.
- (3) U slučaju da je nakon izvršenog povrata premije za neiskorišćeni period osiguranja, podnet opravdani zahtev za naknadom štete, Osiguravač zadržava pravo da od korisnika osiguranja zahteva povrat iznosa premije za neiskorišćeni period osiguranja koji je vraćen Ugovaraču osiguranja, odnosno Osiguravač može prilikom isplate utvrđene naknade štete izvršiti umanjenje isplate naknade za iznos vraćenog dela premije.
- (4) U slučajevima u kojima prema Zakonu i ovim Opštим uslovima zbog raskida ugovora ili prestanka njegovog dejstva pre isteka roka na koji je ugovor o osiguranju zaključen, postoji obaveza Osiguravača da Ugovaraču osiguranja vrati premiju osiguranja za neiskorišćeni period trajanja osiguranja, obračun premije osiguranja za povrat vrši se:
 1. po principu „pro-rata“ za dugoročna, višegodišnja i jednogodišnja osiguranja;
 2. po principu „pro-skala“ za osiguranja zaključena sa rokom trajanja kraćim od jedne godine; a sve to na način utvrđen važećom tarifom za obračun premije osiguranja za takva osiguranja, ukoliko se drugačije ne ugovori.
- (5) Ukoliko je za vreme trajanja osiguranja isplaćena naknada iz osiguranja, celokupna premija obračunata po tom ugovoru pripada Osiguravaču.
- (6) Osiguravač nije u obavezi da izvrši povrat premije osiguranja, ako je

nastao osigurani slučaj do dana raskida, odnosno prestanka ugovora o osiguranju pre isteka ugovorenog roka, za koji je plaćena naknada ili će biti isplaćena.

- (7) Prestankom ugovora o osiguranju, u svim drugim slučajevima pre isteka vremena za koje je premija plaćena, premija pripada Ugovaraču samo do završetka dana do kog je on bio u obavezi, ako drugačije nije ugovoreno.

POVRAT POPUSTA

Član 11.

- (1) Ako je Ugovarač odobrio popust Ugovaraču osiguranja zbog toga što je zaključio ugovor o višegodišnjem ili dugoročnom osiguranju, Ugovarač osiguranja je u obavezi da Osiguravaču vrati iznos premije, koja mu je u vidu popusta bila umanjena, ukoliko dođe do raskida ugovora o osiguranju na zahtev Ugovarača osiguranja.
- (2) Iznos odobrenih popusta iz prethodnog stava, Ugovarač obračunava tako što odobreni popust na premiju za tekuću godinu osiguranja u kojoj se ugovor raskida, množi brojem prethodnih godina trajanja ugovora o osiguranju.

OSIGURANI SLUČAJ

Član 12.

- (1) Dogadaj s obzirom na koji se zaključuje osiguranje (osigurani slučaj) mora biti budući, neizvestan i nezavisan od isključive volje Ugovarača osiguranja/Osiguranika.
- (2) Ugovor o osiguranju je ništav ako je u času njegovog zaključenja već nastao osigurani slučaj ili je bio u nastupanju, ili je bilo izvesno da će nastupiti ili je već tada bila prestala mogućnost da on nastane.
- (3) Ali, ako je ugovoreno da će osiguranjem biti obuhvaćen određeni period koji prethodi zaključenju ugovora, ugovor će biti ništav samo ako je u času njegovog zaključenja zainteresovanoj strani bilo poznato da se osigurani slučaj već dogodio, odnosno da je već tada prestala mogućnost da se on dogodi.

SUMA OSIGURANJA

Član 13.

- (1) Ugovor o osiguranju zaključuje se na sumu osiguranja koju odredi Ugovarač osiguranja u okvirima ugovorenih uslova osiguranja navedenih na polisi osiguranja, tarife premija ili zakonskih propisa. Suma osiguranja predstavlja maksimalnu obavezu Osiguravača u okvirima ugovorenih uslova osiguranja navedenih na polisi osiguranja, tarife premija ili zakonskih propisa.
- (2) Suma osiguranja ugovorena u stranoj valuti predstavlja dinarsku protivvrednost ugovorene valute, u skladu sa srednjim kursum NBS na dan zaključenja ugovora o osiguranju.
- (3) Maksimalna obaveza Ugovarača je stvarni iznos štete, a najviše do ugovorene sume osiguranja obračunate u dinarskoj protivvrednosti ugovorene valute u skladu sa srednjim kursum NBS na dan nastanka osiguranog slučaja.

PREMIJA OSIGURANJA

Član 14.

- (1) Premija osiguranja se plaća u ugovorenim rokovima, a ako je ugovoreno da se plati odjednom, plaća se prilikom zaključenja ugovora.
- (2) U zavisnosti od ugovorene dinamike plaćanja premije, Ugovarač osiguranja Ugovarač može pri obračunu iste, odobriti odgovarajući popust definisani posebnom tarifom premija.
- (3) Premija osiguranja se ugovara u dinarskoj protivvrednosti evra, u skladu sa srednjim kursum NBS na dan zaključenja ugovora o osiguranju. U slučaju uplate premije osiguranja posle dana zaključenja ugovora o osiguranju ugovorena premija osiguranja se plaća u dinarskoj protivvrednosti iznosa premije obracunatog u evrima, po srednjem kursu NBS na dan uplate.

PLAĆANJE PREMIJE

Član 15.

- (1) Ugovarač osiguranja dužan je da plati premiju osiguranja, a osiguravač je dužan da primi isplatu premije od svakog lica koje ima pravni interes da ona bude plaćena.
- (2) U slučaju da Ugovarač osiguranja ugovori plaćanje premije putem trajnog naloga, administrativne zabrane ili direct debit sistemom, ostvariće pravo na popust na godišnju premiju osiguranja u skladu sa posebnom tarifom premija.
- (3) Ukoliko je ugovoreno plaćanje premije u ratama u ugovorenim rokovima, na iznos premije koji se plaća u ratama može se zaračunati redovna kamata.

- (4) Ako Ugovarač osiguranja ne plati ukupno obračunatu premiju ili njen deo u ugovorenom roku, Ugovarač može pored glavnice da potražuje i zakonsku zateznu kamatu.
- (5) Ako je premija plaćena poštovano smatra se da je uplaćena onog dana kada je premija pravilno uplaćena pošti. Ako je premija plaćena putem virmana smatra se da je ona plaćena onog dana kada je prispeo nalog banci, odnosno banci – pošti kod koje se vodi račun Ugovarača osiguranja.

NAČIN OBAVEŠTAVANJA

Član 16.

- (1) Sva obaveštenja i prijave koje je Ugovarač osiguranja dužan da učini, u smislu odredaba ovih Opštih uslova, obavezno treba pismeno potvrditi ako su učinjeni usmeno, telefonom, telegramom ili na neki drugi način.
- (2) Kao dan prijema obaveštenja odnosno prijave smatra se dan kad je primljeno pisano obaveštenje, odnosno prijava. Ako se obaveštenje, odnosno prijava šalje preporučeno, kao dan prijema smatra se dan predaje pošti.
- (3) Sporazumi koji se odnose na sadržaj ugovora o osiguranju važe samo ako su zaključeni u pismenoj formi.

PROMENA ADRESE I IMENA/POSLOVNOG IMENA (FIRME)

Član 17.

- (1) Ugovarač osiguranja je dužan da o promeni imena ili adrese, odnosno promeni poslovнog imena/naziva firme i sedišta (poslovnih prostorija) obavesti Ugovarača u roku od 15 dana od dana nastale promene.
- (2) Ako Ugovarač ne obavesti Ugovarača o promenama iz prethodnog stava, za punovažnost obaveštenja dovoljno je da je Ugovarač uputio Ugovaraniku preporučeno pismo na adresu stana, sedišta i imena registrovanog u APR-u, ili prema poslednjim prijavljenim podacima kojima raspolaže.

PRAVNA SITUACIJA POSLE NASTANKA OSIGURANOG SLUČAJA

Član 18.

- (1) Ako se u toku istog perioda osiguranja dogodi više osiguranih slučajeva jedan za drugim sa nastankom delimičnih šteta na predmetu osiguranja, naknada iz osiguranja za svaki od njih određuje se i isplaćuje u potpunosti s obzirom na celu sumu osiguranja, bez njenog umanjenja za iznos isplaćenih naknada u tom periodu.
- (2) U slučaju uništenja stvari (totalna šteta) ili kad se stvari po ugovoru o osiguranju smatraju uništenim, za uništenu stvar osiguranje prestaje.

OBAVEZE SPREČAVANJA OSIGURANOG SLUČAJA I SPASAVANJA, KAO I PRIDRŽAVANJE ODREDABA O ZAŠTITNIM MERAMA

Član 20.

- (1) Osiguranik je dužan da preduzme propisane, ugovorene i sve ostale mere potrebne da se spreči nastupanje osiguranog slučaja, a ukoliko osigurani slučaj nastupi, dužan je da preduzme sve što je u njegovoj moći da se ograniče štetne posledice.
- (2) Ugovarač je dužan da naknadi troškove, gubitke kao i druge štete prouzrokovane razumnim pokušajem da se otkloni neposredna opasnost nastupanja osiguranog slučaja, kao i pokušajem da se ograniče njegove štetne posledice, pa i kad su ti pokušaji ostali bez uspeha.
- (3) Ugovarač je dužan da o ovu naknadu, čak i ako ona zajedno sa naknadom štete od osiguranog slučaja prelazi sumu osiguranja.
- (4) Ako Ugovaranik ne ispuni svoju obavezu sprečavanja osiguranog slučaja ili obavezu spasavanja, a za to nema opravdanja, obaveza Ugovarača se smanjuje za onoliko za koliko je nastala veća šteta zbog tog neispunjena.
- (5) Ako je određen ili ugovoren rok do koga treba sprovesti mere za sprečavanje ostvarenja ili povećanja opasnosti (preventivne mere), Ugovaraniku se isplaćuje naknada i kad je osigurani slučaj nastao do isteka tog roka i ako je šteta u uzročnoj vezi sa propisanim, odnosno ugovorenim obavezama. Nakon isteka roka, Ugovarač nije u obavezi da isplati naknadu, ako je šteta u uzročnoj vezi sa propisanim.
- (6) Ugovarač nije u obavezi da naknadi troškove učinjene za otklanjanje uzroka štete, kao i troškove intervencije organizacija i organa čija je dužnost prema karakteru poslovanja da pružaju besplatnu pomoć kada nastane osigurani slučaj.

OBAVEZE OSIGURANIIKA KAD NASTANE OSIGURANI SLUČAJ

Član 21.

- (1) Kad nastane osigurani slučaj na osnovu koga se traži naknada iz osiguranja, Ugovaranik je obavezan da postupi na sledeći način:
- 1) odmah preduzme sve mere koje su u njegovoj moći da se ograniče

- štetne posledice i da se pri tom pridržava uputstava koje mu je dao Osiguravač ili njegov zastupnik,
- 2) obavesti Osiguravača o nastupanju osiguranog slučaja odmah po saznanju, a najdalje u roku od tri dana od kada je to saznao,
 - 3) što pre, a najdalje u roku od tri dana pismeno podnese prijavu učinjenu, telefonom, telegramom ili na neki drugi način,
 - 4) u svim slučajevima predviđenim propisima, a naročito kad je šteta prouzrokovana od požara, eksplozije, provalne krađe, razbojništva, razbojničke krađe i saobraćajne nezgode Osiguranik je u obavezi da dogadaj odmah prijavi nadležnom organu unutrašnjih poslova i navede koje su sve stvari uništene ili oštećene, odnosno nestale prilikom osiguranog slučaja,
 - 5) odmah po nastanku osiguranog slučaja, ako je to moguće, odnosno kad to priliče dozvoljavaju, da podne Osiguravaču popis uništениh, odnosno oštećenih stvari, uz približnu naznaku njihove vrednosti,
 - 6) do dolaska predstavnika Osiguravača na mesto osiguranog slučaja, potrebno je da Osiguranik ne promeni stanje oštećenih, odnosno uništениh stvari, osim ako je promena u javnom interesu ili interesu smanjenja, odnosno u cilju nastavljanja normalne proizvodnje. Ako se promena izvrši sa ciljem da se normalna proizvodnja nastavi, Osiguranik je dužan da o tome odmah obavesti Osiguravača: telefonom, telefaksom ili na neki drugi način.
- (2) Ugovarač osiguranja/Osiguranik je dužan da nezavisno od roka u kome je podneo prijavu štete, predstavniku Osiguravača pruži sve podatke i druge potrebne dokaze za utvrđivanje uzroka, obima i visine štete. Osiguravač može zahtevati da Osiguranik pribavi i druge dokaze, ako je to potrebno i opravdano.
- (3) Ako Osiguranik ne izvrši obaveze iz stava 1. i 2. ovog člana i na taj način onemogući Osiguravača da utvrdi osnov, odnosno visinu štete, Osiguravač će odbiti Osiguraniku pravo na naknadu, odnosno umanjije iznos naknade štete.

III OBAVEZE OSIGURAVAČA UTVRĐIVANJE, PROCENA I VEŠTAČENJE ŠTETE

Član 22.

- (1) Kad primi prijavu o nastalom osiguranom slučaju, Osiguravač je dužan da odmah, a najkasnije u roku od tri dana, pristupi utvrđivanju i proceni štete od dana prijave štete. Osiguranik može i pre isteka roka od tri dana od dana nastanka štete da počne da otklanja štetu, ako je to potrebno radi nastavljanja normalne proizvodnje, odnosno, radi ograničavanja štetnih posledica osiguranog slučaja, uz obezbeđivanje dokaza o nastaloj šteti i njenom obimu.
- (2) Štetu utvrđuju i procenjuju zajedno Osiguranik i Osiguravač odnosno njihovi ovlašćeni predstavnici.
- (3) U slučaju da se Osiguranik ne složi sa utvrđenim uzrokom i procenom štete, može zatražiti da se utvrđivanje štete izvrši putem veštaka.
- (4) Svaka ugovorna strana pismeno imenuje svog veštaka. Za veštaka se mogu imenovati lica koja nisu u radnom odnosu kod Osiguravača, odnosno Ugovarača/Osiguranika.
- (5) Pre početka veštacanja oba imenovana veštaka imenuju trećeg nezavisnog veštaka koji daje svoje mišljenje samo u slučaju kada su nalazi prve dvojice veštaka različiti i samo u okviru njihovih nalaza.
- (6) Predmet veštacanja mogu biti samo sporne činjenice. Koje će sporne činjenice biti predmet veštacanja, kao i postupak veštacanja, određuju u svakom pojedinačnom slučaju Osiguranik i Osiguravač - pismenim sporazumom o veštacaju.
- (7) Svaka ugovorna strana snosi troškove za svog veštaka. Troškove za trećeg veštaka snose obe strane po polu.

SPAŠENI DELOVI

Član 23.

- (1) Ako nije drugačije ugovorenno, spašeni delovi uništениh, odnosno oštećenih stvari ostaju Osiguraniku. Osiguranik nema pravo da posle nastupanja osiguranog slučaja prepusti Osiguravaču uništenu, odnosno oštećenu osiguranu stvar i da od njega zahteva isplatu pune sume osiguranja, odnosno pune vrednosti.
- (2) Vrednost spašenih uništениh, odnosno oštećenih stvari i/ili njihovih delova, obračunava se po tržišnoj vrednosti u mestu štete prema stanju na dan nastanka osiguranog slučaja.

ISPLATA NAKNADE IZ OSIGURANJA

Član 24.

- (1) Kad se dogodi osigurani slučaj, Osiguravač je dužan da isplati naknadu u ugovorenom roku koji ne može biti duži od četrnaest dana, računajući od dana kad je Osiguravač dobio obaveštenje da se osigurani slučaj dogodio.

- (2) Ako je za utvrđivanje postojanja Osiguravačeve obaveze ili njenog iznosa potrebno izvesno vreme, ovaj rok počinje da teče od dana kad je utvrđeno postojanje njegove obaveze i njen iznos.
- (3) Ako iznos Osiguravačeve obaveze ne bude utvrđen u roku određenom u prvom stavu ovog člana, Osiguravač je dužan da, na zahtev ovlašćenog lica, isplati iznos nesporognog dela svoje obaveze na ime akontacije.
- (4) Isplata naknade nosiocima zaloga i drugih prava:

 - 1) Posle nastupanja osiguranog slučaja, založna prava i ostala prava koja su ranije postojala na osiguranoj stvari imaju za predmet dugovanu naknadu, kako u slučaju osiguranja sopstvene stvari tako i u slučaju osiguranja tudiših stvari zbog obaveze njihovog čuvanja i vraćanja, pa Osiguravač ne može isplatiti naknadu Osiguraniku bez saglasnosti nosilaca tih prava,
 - 2) Ova lica mogu zahtevati neposredno od Osiguravača da im, u granicama sume osiguranja, i prema zakonskom redu, isplati njihova potraživanja,
 - 3) Međutim, ako u času isplate Osiguravač nije znao niti je mogao znati za ta prava, izvršena isplata naknade Osiguraniku ostaje pунovažna.

UGOVORENI SAMOPRIDRŽAJ (FRANŠIZA)

Član 25.

- (1) Ako je ugovoreno da Osiguranik sam snosi jedan deo štete (ugovoreni samopridržaj, franšiza) naknada će se, ako nastupi osigurani slučaj utvrditi tako da na Osiguranika otpada deo štete u visini ugovorenog samopridržaja (franšize).
- (2) U slučaju totalne štete, zaključenja osiguranja na i rizik ili iscrpivu sumu osiguranja, a ukoliko je utvrđena naknada veća od sume osiguranja, Osiguravač će naknadu umanjiti do sume osiguranja, a zatim i za ugovoreno učešće u šteti.

ŠTETE KOJE NISU POKRIVENE OSIGURANJEM

Član 26.

- (1) Osiguravač nije u obavezi da isplati naknadu za štetu, prouzrokovanu:
 - 1) ratnim operacijama ili pobunama, osim ako je drugačije ugovoreno,
 - ratom, invazijom, dejstvom stranog neprijatelja, terorizmom, neprijateljstvima ili sličnim operacijama (bez obzira da li je rat objavljen ili ne), gradanskim ratom, pobunom, revolucijom, ustankom, kao i nemirima koji nastanu iz takvih događaja,
 - minama, torpedima, bombama ili drugim eksplozivnim sredstvima,
 - usled dejstva nuklearne energije,
 - usled zagađenja i kontaminacije,
 - zaplenom, oduzimanjem, ograničenjem ili zadržavanjem i posledicama tih događaja ili pokušajima da se izvrše,
 - konfiskacijom, rekvizicijom ili ostalim sličnim merama koje sprovodi, odnosno namerava da sproveđe vlast ili neka politička organizacija koja se bori za vlast, odnosno koja ima vlast,
 - sabotažom ili terorizmom, izvršenim od lica koja deluju iz političkih pobuda u ime ili u vezi sa bilo kakvom organizacijom ili od lica koje, odnosno koja deluju iz političkih pobuda, nazavisno od bilo kakve organizacije.
- 2) namerno, krajnjom napažnjom ili prevarom Ugovarača osiguranja, Osiguranika ili korisnika osiguranja.

NADOSIGURANJE

Član 27.

- (1) Ako se pri zaključenju ugovora jedna stranka posluži prevarom i tako ugovori sumu osiguranja veću od stvarne vrednosti osigurane stvari, druga strana može tražiti ponиштењe ugovora.
- (2) Ako je ugovorena suma osiguranja veća od vrednosti osiguranih stvari, a pri tome ni jedna strana nije postupila nesavesno, ugovor ostaje na snazi, suma osiguranja se sružava do iznosa stvarne vrednosti osiguranih stvari, dok se premija srazmerno smanjuje.
- (3) U oba slučaja, savesni Osiguravač zadržava primljene premije i ima prava na nesmanjenu premiju za tekući period.

VIŠESTRUKO I DVOSTRUKO OSIGURANJE

Član 28.

- (1) Ako je stvar osigurana kod dva ili više Osiguravača od istog rizika za isti interes i za isto vreme, tako da zbir suma osiguranja ne prelazi vrednost te stvari (višestruko osiguranje), svaki Osiguravač u potpunosti odgovara za izvršenje obaveza nastalih iz ugovora koji je on zaključio.
- (2) Ako pak, zbir suma osiguranja prelazi vrednost osiguranih stvari (dvostruko osiguranje), a pri tom Ugovarač osiguranja nije postupio nesavesno, sva ta osiguranja su punovažna i svaki Osiguravač ima pravo

- na ugovorenou premiju za period osiguranja u roku, a Osiguranik irna prava da zahteva od svakog pojedinačnog Osiguravača naknadu prema ugovoru zaključenom sa njim, ali ukupno ne više od iznosa štete.
- (3) Kad se dogodi osigurani slučaj, Ugovarač osiguranja dužan je da o tome obavesti svakog Osiguravača istog rizika i saopšti mu imena i adrese ostalih Osiguravača, kao i sume osiguranja pojedinih ugovora koji su sa njima zaključeni.
 - (4) Po isplati naknade Osiguraniku, svaki Osiguravač snosi deo naknade u srazmeri u kojoj stoji suma osiguranja na koju se on obaveza prema ukupnom zbiru suma osiguranja, pa Osiguravač koji je platio veći iznos ima pravo da zahteva od ostalih Osiguravača naknadu više plaćenog iznosa.
 - (5) Ako je ugovor zaključen bez naznačenja sume osiguranja ili uz neograničeno pokriće, smatra se kao ugovor zaključen uz najvišu sumu osiguranja.
 - (6) Za deo Osiguravača koji ne može da plati, odgovaraju ostali Osiguravači, srazmerno svojim delovima.
 - (7) Ako je Ugovarač osiguranja zaključio ugovor o osiguranju kojim je nastalo dvostruko osiguranje ne znajući da ranije zaključeno osiguranje on može - bez obzira na to da li je ranije osiguranje zaključio on ili neko drugi - u roku od mesec dana od kad je saznao za to osiguranje, zahtevati odgovarajuće sniženje sume osiguranja i premije docnjeg osiguranja, ali Osiguravač pritom zadržava primljene premije i ima pravo na premiju za tekući period.
 - (8) Ako je do dvostrukog osiguranja došlo zbog smanjenja vrednosti osiguranih stvari za vreme trajanja osiguranja, Ugovarač osiguranja ima pravo na odgovarajuće sniženje sume osiguranja i premije, počev od dana kad je Osiguravač saopštilo ovaj zahtev za sniženje.
 - (9) Ako je pri nastanku dvostrukog osiguranja Ugovarač osiguranja postupio nesvesno, svaki Osiguravač može da traži poništenje ugovora, zadrži primljene premije i zahteva nesmanjenu premiju za tekući period.

IV PODOSIGURANJE

Član 29.

- (1) Kad se utvrdi, da je u početku ugovorenog perioda osiguranja, vrednost osigurane stvari bila veća od sume osiguranja, iznos naknade, koju Osiguravač duguje, srazmerno se smanjuje, izuzev ako je drugačije ugovoreno.
- (2) Osiguravač je dužan da da potpunu naknadu sve do iznosa sume osiguranja, ako je ugovoreno da odnos između vrednosti stvari i sume osiguranja nema značaja za određivanje iznosa naknade.

V PRELAZ UGOVORA NA PRIBAVIOCA OSIGURANE STVARI

Član 30.

- (1) U slučaju otuđenja osigurane stvari, kao i stvari u vezi sa čijom je upotrebotom zaključeno osiguranje od odgovornosti, prava i obaveze Ugovarača osiguranja prelaze na pribavioca, osim ako drugačije nije ugovoreno.
- (2) Ali, ako je otuden samo jedan deo osiguranih stvari koje u pogledu osiguranja ne čine zasebnu celinu, ugovor o osiguranju prestaje u pogledu otuđenih stvari.
- (3) U slučaju kad se zbog otuđenja stvari poveća ili smanji verovatnočnost nastupanja osiguranog slučaja, primenjuju se opšte odredbe o povećanju ili smanjenju rizika.
- (4) Ugovarač osiguranja koji ne obavesti Osiguravača da je osigurana stvar otuđena, ostaje u obavezi da plaća premije koje dospevaju i posle dana otuđenja.
- (5) Osiguravač i pribavilac osigurane stvari mogu odustati od osiguranja uz otkazni rok od petnaest dana, s tim što su dužni da podnesu otkaz najdalje u roku od trideset dana od saznanja za otuđenje.

- (6) Ako se ugovor, u smislu prethodnog stava ovog člana otkaze, ugovor o osiguranju prestaje istekom dvadeset četvrtog časa, dana kad ističe otkazni rok. Ako se otkaz šalje preporučeno poštom, kao dan otkaza smatra se dan predaje poštije.

VI PRELAZ OSIGURANIKOVIH PRAVA PREMA ODGOVORNOM LICU NA OSIGURAVAČA (SUBROGACIJA)

Član 31.

- (1) Isplatom naknade iz osiguranja prelaze na Osiguravača, po samom zakonu, do visine isplaćene naknade, sva Osiguranikova prava prema licu koje je po bilo kom osnovu odgovorno za štetu.
- (2) Ako je krivicom Osiguranika onemogućen prelaz prava na Osiguravača, u potpunosti ili delimično, Osiguravač se u odgovarajućoj meri oslobođa svoje obaveze prema Osiguraniku.
- (3) Prelaz prava sa Osiguranika na Osiguravača ne može biti na štetu Osiguranika, te ako je naknada koju je Osiguranik dobio od Osiguravača iz bilo kog uzroka niža od štete koju je pretrpeo, Osiguranik ima pravo da mu se iz sredstava odgovornog lica isplati ostatak naknade pre isplate Osiguravačevog potraživanja po osnovu prava koja su prešla na njega.
- (4) Izuzetno od pravila o prelazu Osiguranikovih prava na Osiguravača, ova prava ne prelaze na Osiguravača ako je štetu prouzrokovalo lice u srodstvu u prvoj liniji sa Osiguranikom ili lice za čije postupke Osiguranik odgovara ili koje živi sa njim u istom domaćinstvu, odnosno lice koje je radnik Osiguranika, osim ako su ta lica štetu prouzrokovala namerno.
- (5) Ali, ako je neko od lica pomenutih u prethodnom stavu bilo osigurano od odgovornosti, Osiguravač može zahtevati od njegovog Osiguravača naknadu iznosa koji je isplatio Osiguraniku.

VII ZAVRŠNE ODREDBE NADLEŽNOST U SLUČAJU SPORA

Član 32.

- (1) U slučaju spora između Ugovarača osiguranja - Osiguranika i Osiguravača nadležan je sud u mestu Osiguravača.

ZASTARELOST POTRAŽIVANJA

Član 33.

- (1) Zastarelost potraživanja iz ugovora o osiguranju imovine regulisana je odgovarajućim odredbama Zakona o obligacionim odnosima.

PRIMENA USLOVA

Član 34.

- (1) Sve što nije regulisano ovim Opštim uslovima, primenjuju se odredbe Zakona o obligacionim odnosima.
- (2) Odredbe ovih Opštih uslova koje su u suprotnosti sa odredbama Zakona o obligacionim odnosima, primenjuju se odredbe Zakona o obligacionim odnosima.
- (3) Ako su odnosi koji se regulišu odredbama ovih Opštih uslova drugačije regulisani za pojedine vrste osiguranja, primeniće se odredbe Posebnih uslova osiguranja za pojedine vrste osiguranja imovine.
- (4) Ovi Opšti uslovi osiguranja stupaju na snagu i primenjuju se od 11.03.2019. godine, na sve ugovore o osiguranju zaključene počev od dana primene ovih Opštih uslova.

Izvršni odbor UNIQA neživotno osiguranje a.d.o. Beograd, ul. Milutina Milankovića br.134g (u daljem tekstu: Društvo) u skladu sa Zakonom o privrednim društvima („Sl.glasnik RS“, br.36/11, 99/11, 83/14-dr.zakon, 5/2015, 44/18,95/18,91/19), i članom 10. prečišćenog teksta Statuta 01/NŽ-SA/02 od 01.03.2016. godine, na osnovu odluke od 03.02.2020.godine doneo je ovaj dokument.

POSEBNI USLOVI ZA KOMBINOVANO OSIGURANJE KORISNIKA KABLOVSKIH I TELEKOMUNIKACIONIH USLUGA

OPŠTE ODREDBE

Područje primene

Član 1.

(1) Ovi Posebni uslovi se odnose isključivo na kombinovano osiguranje korisnika kablovskih i telekomunikacionih usluga.

Predmet osiguranja

Član 2.

(1) Predmet osiguranja po ovim Posebnim uslovima su:

- nastanjeni / nenastanjeni stanovi ili kuće, masivne i mešovite građne (u kojima je instalirana kablovska i telekomunikaciona usluga);
- kablovska i telekomunikaciona oprema operatora instalirana kod korisnika;
- korisnik kablovskih i telekomunikacionih usluga operatera od odgovornosti.

Masivna građnja – objekat ima temelj, spoljašnji i noseći zidovi ili stubovi od opeke, blokova, kamena i armiranog betona. Krovni pokrivač – crep, salonit, šindra.

Mešovita građnja – objekat ima temelj, spoljašnji i noseći zidovi ili stubovi od opeke, blokova, betona i čelika ako je noseća konstrukcija zaštićena vatrootpornim materijalom. Krovni pokrivač – od lima ili drveta.

(2) Nenastanjenim stanom / kućom smatraju se oni objekti koji, u toku godine, imaju prekid u stanovanju duži od 60 dana u kontinuitetu.

(3) U smislu ovih Posebnih uslova, predmet osiguranja mogu biti i pomoćni objekti i garaže ako su locirani u dvorištu osiguranog objekta, pod uslovom da su izgrađeni u skladu sa Stavom 1 Člana 2.

(4) Predmet osiguranja mogu biti podrum i tavan, koji pripadaju osigurnom stanu/kući ako se nalaze u istom objektu.

(5) Predmet osiguranja može biti i ograda i kapija oko individualnog osiguranog stambenog objekta, ukoliko postoji.

(6) Kod osiguranja građevinskih objekata (stan ili kuća) smatraju se osiguranim svi delovi građevinskog objekta, sve ugrađene instalacije i sva ugrađena oprema (bojleri, centralno grejanje sa cisternom za gorivo, sanitarni uredaji, uredaji za klimatizaciju, hidrofori, kaljeve peći i sl.).

(7) Pojedini delovi objekta (npr. krov, stepenište, podrum) ne mogu se pojedinačno osigurati, već se mora osigurati ceo objekat.

Član 3.

(1) U slučaju štete na opremi operatora, isplata se vrši operateru koji je i vlasnik opreme.

(2) U svim ostalim slučajevima, isplata štete se vrši licu koje je potpisnik ugovora o korišćenju telekomunikacionih usluga.

(3) Ukoliko je tako ugovoren predmet osiguranja može biti i oprema u vlasništvu kablovskih i telekomunikacionih operatora data na korišćenje korisniku kablovskih i telekomunikacionih usluga.

Član 4.

(1) U smislu ovih Posebnih uslova, ne mogu biti predmet osiguranja:

1) Objekti za stanovanje:

1. slabe građnje (objekat ima temelj - spoljašnji zidovi i noseća konstrukcija od drveta ili čelika),
2. neodržavani (npr. fasada trošna, stolarija bez zaštite, vлага unutar objekta...),
3. bez temelja;

2) Pomoći i prateći objekti:

1. koji su prikladni za stanovanje (tretiraju se kao stambeni objekti i tako se osiguravaju),
2. koji se koriste u poljoprivredne i preduzetničke svrhe,
3. kamp kućice, staklenici, plastenici i sl.objekti,
4. koji nemaju temelje;
- 3) Sve vrste oružja;
- 4) Spisi i dokumenta;
- 5) Stvari namenjene za vršenje zanatske i druge delatnosti;
- 6) TV i druge antene, kao i solarne ploče izvan zatvorenog prostora od rizika oluje, grada i krađe – ako nije u pitanju provalna krađa i razbojništvo;
- 7) Životinje;
- 8) Drumska motorna vozila, bicikli sa pomoćnim motorom, prikolice, samohodne mašine, kao i njihovi rezervni delovi;
- 9) Pokretne stvari smeštene u pomoćnom objektu ili garaži, van stambenog objekta;
- 10) Gotovina i vrednosni papiri, dragi kamenje, plemeniti metali, pravibiseri, umetnički i antički predmeti i razne zbirke ne mogu biti predmet osiguranja;
- 11) Umetnički i antički predmeti i razne zbirke.

Osigurani rizici

Član 5.

(1) Osiguranjem se pruža osiguravajuća zaštita od sledećih rizika:

- 1) požara i udara groma,
- 2) eksplozije,
- 3) oluje,
- 4) grada,
- 5) manifestacije i demonstracije,
- 6) poplave i bujice,
- 7) izlivanje vode iz instalacije,
- 8) pritiska snega,
- 9) provalne krađe i razbojništva,
- 10) loma stakla,
- 11) kombinovanog osiguranja opreme operatora,
- 12) loma instalacija,
- 13) odgovornosti.

(2) U smislu ovih Posebnih uslova, osiguranjem su obuhvaćeni i troškovi učinjeni povodom račišćavanja i rušenja u vezi sa nastalim osiguranim slučajem, najviše do 0,3% sume osiguranja, osigurane opasnosti po kojoj je nastao osigurani slučaj.

(3) Osiguranje pokriva samo neposredne štete na osiguranim stvarima, ali ne i posrednu štetu ili gubitak zbog nastanka osigurane opasnosti (gubitak zakupnine, smanjivanje vrednosti, izdatke za utrošak vode zbog izlivanja i sličnih gubitaka).

(4) Osiguranjem nisu obuhvaćene štete nastale usled terorizma, postavljanja ili bacanja bilo koje vrste eksplozivnih naprava (bombe i sl.), rata, građanskog rata, zagadenja i kontaminacije.

Trajanje osiguranja

Član 6.

- (1) U smislu ovih Posebnih uslova, osiguranje počinje istekom 24-tog sata onog dana koji je u polisi naznačen kao početak osiguranja a prestaje

istekom 24-tog sata onog dana koji je u polisi naveden kao dan isteka osiguranja. Datum početka osiguranja je prvog dana u narednom mesecu nakon zaključenja ugovora o pružanju telekomunikacionih usluga, sa uključenim osiguranjem, koji zaključuju operator i krajnji korisnik. Za svakog pojedinačnog osiguranika osiguranje počinje svakog prvog dana u mesecu narednog meseca u odnosu na koji je zaključio pojedinači ugovor sa telekomunikacionim operaterom.

- (2) Prestanak osiguranja za svakog pojedinačnog osiguranika je istekom 24. meseca od dana početka osiguranja, ili prestankom važenja pretplatničkog ugovora ukoliko do njega dode pre isteka dvogodišnjeg perioda na koji je zaključen.
- (3) Ukoliko 3 meseca u kontinuitetu pojedinačni osiguranik ne plaća premiju, smatra se da osiguranje za njega prestaje.

Zaključenje ugovora o osiguranju

Član 7.

- (1) Ugovor o osiguranju se može ugovoriti sa određenim i neodređenim rokom trajanja.
- (2) Na zaključenje ugovora o osiguranju između Osiguravača i Ugovarača osiguranja primenjuju se odredbe Opštih uslova za osiguranje imovine, osim ukoliko ovim Posebnim uslovima nije drugačije određeno.

Premija osiguranja

Član 8.

- (1) Premija osiguranja se plaća u ugovorenim rokovima, kako je definisano Ugovorom o osiguranju.

II POSEBNE ODREDBE

Obim opasnosti požara i udara groma

Član 9.

- (1) Požarom se, u smislu ovih Posebnih uslova, smatra vatra nastala izvan određenih ognjišta ili vatra koja je ovo mesto napustila i sposobna je da se razvija svojom sopstvenom snagom.
- (2) Ne smatra se da je nastupio požar ako je osigurana stvar uništena ili oštećena: usled izlaganja vatri ili toploči (peglanje, sušenje, prženje, pečenje, kuhanje, dimljenje i sl.), osmudivanjem, oprljenjem ili progrevanjem od cigarete, žara i sl.
- (3) Osiguranjem nisu obuhvaćene štete:
 1. Od požara na dimnjacima nastale u vezi sa njihovom funkcijom.
 2. Na osiguranim električnim mašinama, aparatima (za kuhanje, peglanje, grejanje, radio aparati, TV prijemnici, sijalice i dr.) ili električnim vodovima nastale usled dejstva električne energije, prenapona ili zagrevanja usled preopterećenja, atmosferskih uticaja kao statičkih opterećenja, indukcije zbog atmosferskih pražnjenja i sl. pojava – pogonske štete. Naknaduje se šteta od požara koji nastane delovanjem električne energije, a koji se posle prestanka delovanja samostalno širi.
- (4) Osiguranje od udara groma, u smislu ovih Posebnih uslova, pokriva štete koje na osiguranim stvarima prouzrokuje grom dejstvom snage ili topote, kao i od udara predmeta oborenih gromom.
- (5) Osiguranjem nisu obuhvaćene štete prouzrokovane prenošenjem električne energije preko vodova kao posledica udara groma, kao i štete na zaštitnim osiguračima ma koje vrste, zaštitnim prekidačima, odvojnicima prenapona, gromobranima i sl. uredajima, nastale u vršenju njihove normalne funkcije.

Obim opasnosti eksplozije

Član 10.

- (1) Pod eksplozijom se smatra iznenadno ispoljavanje sile zasnovano na težji pare ili gasova da se prošire. Eksplozija posuda pod pritiskom (kotlova, cevi i sl.) postoji samo kada su zidovi posude popustili u tolikoj meri da nastaje trenutno izjednačenje unutrašnjeg i spoljašnjeg pritiska. Ako je u unutrašnjosti posude nastala eksplozija usled hemijskog pretvaranja, šteta koja od tog nastane na posudi pokrivena je osiguranjem i onda kada zidovi posude nisu popustili.
- (2) Osiguranjem nisu obuhvaćene štete zbog:
 - 1) miniranja koje izvrši osiguranik ili dozvoljenog miniranja koje izvrši drugi,
 - 2) eksplozivnog izduvavanja iz peći i sličnih naprava,
 - 3) eksplozije biološkog karaktera,
 - 4) probijanja zvučnog zida,
 - 5) eksplozije koja nastane u posudama, kotlovima, cevima i sl. pod

pritiskom, zbog dotrajalosti, istrošenosti ili prevelike naslage rde, kamena, taloga, mulja u posudi, ali je pokrivena šteta na ostalim osiguranim stvarima zbog eksplozije posude,

- 6) štete prouzrokovane eksplozivnim napravama, minama, bombama i sl.

Obim opasnosti oluje

Član 11.

- (1) Olujom se smatra veter brzine 17,2 metra u sekundi, odnosno 62 kilometra na čas (jačine 8 stepeni po Bofor-ovoj skali) ili više. Smatraće se da je duvao veter ove brzine u mestu gde se nalazi oštećena stvar, ako je veter lomio grane i stabla ili oštetio redovno održavane građevinske objekte. U slučaju sumnje, osiguranik mora dokazati brzinu vetra izvezetajem hidrometeorološke službe.

- (2) Štete od oluje obuhvaćene su osiguranjem ako su prouzrokovale oštećenja osigurane stvari neposrednim delovanjem oluje ili direktnim udarom predmeta oborenih ili nošenih olujom.

- (3) Osiguranjem od oluje nisu obuhvaćene štete:

- 1) od prodiranja kiše, grada, snega, ili drugih nanosa kroz otvoreni prozor ili druge otvorene stvari na stanu odnosno zgradu, osim ako su otvoreni nastali od oluje,
- 2) od kiše i drugih padavina na stvarima smeštenim na slobodnom prostoru pod nadstrešnicama i otvorenim zgradama ili vozilima za prevoz stvari prilikom preseljenja,
- 3) od snežnog nanosa ili težine snega,
- 4) na stvarima u zgradama, koja nije izgrađena na način, koji je u mestu uobičajen ili je slabo održavana i dotrajala,
- 5) od prokišnjavanja.

Obim opasnosti grada

Član 12.

- (1) Osiguranjem su pokrivene štete koje nastanu kada grad svojim udarom ošteći osiguranu stvar.
- (2) Pokrivena je i šteta koja nastane zbog prodiranja padavina kroz otvorene nastale od grada.
- (3) Nisu pokrivene stvari domaćinstva koje su oštećene za vreme dok su se nalazile na otvorenom.

Obim opasnosti manifestacije i demonstracije

Član 13.

- (1) Manifestacijom i demonstracijom, u smislu ovih Posebnih uslova, smatra se organizovano ili spontano javno ispoljavanje raspoloženja grupe građana koja nije veća od 100 (sto) ljudi.
- (2) Smatra se da je nastao osigurani slučaj manifestacije ili demonstracije ako je osigurana stvar uništena ili oštećena na bilo koji način delovanjem manifestanata odnosno demonstranata (rušenje, demoliranje, razbijanje, paljenje i dr.).
- (3) Osiguranjem nisu obuhvaćene štete koje nastanu na osiguranim stvarima delovanjem manifestanata i demonstranata, ukoliko javno ispoljavanje njihovog raspoloženja ima za cilj svrgavanje postojeće vlasti i preuzimanje vlasti ili je upereno protiv vlasti ili je poprimilo karakter takvog i tolikog ugrožavanja javnog mira, života, zdravlja i imovine ljudi i funkcionisanja komunalnog sistema, da preti da se pretvoriti u metež i uzinemiravanje ili proteste i pobunu.

Obim opasnosti poplave i bujice

Član 14.

- (1) Poplavom se, u smislu ovih Posebnih uslova, smatra stihijsko, neočekivano plavljenje terena vodom iz stalnih voda (reka, jezera, mora i dr.) zbog toga što se voda izlila iz korita ili poplavila odbrambeni nasipi ili branu, kao i izlivanje vode zbog izvanredne plime i talasa neobične jačine i od nadolaska vode iz veštačkih jezera.
- (2) Poplavom se smatra i neočekivano plavljenje terena zbog naglog stvaranja velike količine vodene mase koja je nastala kao posledica provale oblaka.
- (3) Bujicom se smatra stihijsko neočekivano plavljenje terena vodenom masom koja se stvara na nizbrdним terenima zbog jakih atmosferskih padavina i slijanja ulicama i putevima.
- (4) Osiguranjem od opasnosti navedenih u prethodnom članu, obuhvaćene su samo štete prouzrokovane na osiguranim objektima domaćinstva za vreme dok ove opasnosti traju i neposredno nakon povlačenja vode.

(5) Osiguranjem nisu obuhvaćene štete:

- 1) od gljivica, plesni, budi nastalih od vlage,
- 2) od sleganja tla,
- 3) od plavljenja izlivenom vodom iz kanalizacione mreže, osim ako je do izlivanja došlo zbog navedenih opasnosti iz člana 19 ovih Posebnih uslova,
- 4) od plavljenja vodom iz oluka i cevi za odvod kišnice,
- 5) na osiguranim stvarima koje se nalaze u živim i suvim koritima potoka i reka kao i na prostoru između potoka odnosno reka i nasipa,
- 6) od šteta nastalih usled pojave podzemnih voda.

Obim opasnosti izlivanja vode iz instalacije

Član 15.

(1) Ostvarenjem rizika iz ovog člana pokrivene su štete nastale na građinskom objektu.

(2) Pod izlivom vode iz instalacija, u smislu ovih Posebnih uslova, smatra se:

- 1) Neočekivano izlivanje vode iz vodovodnih, odvodnih (kanalizacionih) cevi, iz uređaja za grejanje topлом vodom i parnog grejanja i drugih uređaja priključenih na vodovodnu mrežu čiji je uzrok oštećenje ili zagušenje (vertikale van stana osiguranika), lom, prskanje ili otkazivanje uređaja za upravljanje i sigurnost ovih cevi i uređaja,
- 2) Neočekivano izbjivanje pare iz uređaja (radijatora) za toplu vodu i parno grejanje,
- 3) Izliv vode iz otvorenih slavina van osiguranikovog stana.

(3) Osiguranjem nisu obuhvaćene štete:

- 1) zbog izliva vode iz otvorenih slavina osiguranikovog stana,
- 2) zbog dotrajalosti, istrošenosti i korozije instalacija (ukoliko su dostupne održavanju),
- 3) od gljivica nastalih zbog vlage,
- 4) zbog lošeg održavanja vodovodne i odvodne (kanalizacione) mreže, uređaja za grejanje topлом vodom, za parno grejanje, nedovoljne zaštite od smrzavanja, začepljenja i slično,
- 5) od izliva vode iz žlebova i cevi za odvod kišnice, kao i od izliva vode iz kišne kanalizacije (kanalizacije i sistema za odvod atmosferske vode),
- 6) od sleganja tla kao posledica izliva vode iz vodovodnih i kanalizacionih cevi,
- 7) loma i prskanja samih vodovodnih i odvodnih cevi, uređaja i kotlova,
- 8) od izliva vode preko odvodnog gumenog creva ili neispravne i dotrajale mašine za pranje veša ili neispravne i dotrajale mašine za pranje sudova ili neispravnog i dotrajalog bojlera u stanu osiguranika.

Pritisak snega

Član 16.

(1) Pritisak snega podrazumeva direktno dejstvo snega na osiguranu imovinu od strane prirodno nagomilanih nepomičnih masa snega ili leda.

(2) Objekat i krovna konstrukcija moraju biti projektovani i izvedeni u skladu sa tehničkim propisima za opterećenje objekata, tako da u odnosnim klimatskim i atmosferskim uslovima u potpunosti zaštiti objekat od spoljnijih uticaja.

(3) Osiguravač je u obavezi da isplati naknadu za nastalu štetu na osiguranim objektima, stvarima i zalihamama, pod uslovom da je šteta nastala kao posledica popuštanja i loma krovne konstrukcije, pod direktnim pritiskom snega.

(4) Prestaje obaveza Osiguravača u slučaju nastanka štete:

- 1) kao posledice nepridržavanja tehničkih propisa prilikom izgradnje objekta,
- 2) kao posledice neodržavanja objekta,
- 3) kao posledice prodora vode od otapanja snega, bez oštećenja na krovnoj konstrukciji.
- (5) Iz osiguravajućeg pokrića pritsaka snega isključeni su:
 - 1) imovina koja se drži na otvorenom ili uz spoljnu stranu objekta,
 - 2) objekti - daščare, barake, šatori, baloni, nadstrešnice koje nisu zatvorene sa svih strana, kao i stvari u njima,
 - 3) viseći krovovi, tribine, staklenici, sve staklene površine uključujući i kupolasta nadsvetla, kao i plastenici,
 - 4) objekti u lošem stanju.

Obim opasnosti provalne krađe i razbojništva

Član 17.

(1) Po ovim Posebnim uslovima osiguranjem se pruža osiguravajuća zaštita od rizika izvršenja ili pokušaja izvršenja provalne krađe ili razbojništva, kao i obesti (vandalizma) u toku izvršenja provalne krađe.

(2) Osiguranjem je pokrivena šteta od odnošenja, uništenja ili oštećenja osigurane stvari, kao i šteta prouzrokovana oštećenjem građevinskih delova prostorija, instalacija i opreme (oštećenje zidova, tavanica, vrata, stakala, brava itd.) u kojima se nalaze osigurane stvari prilikom izvršenja ili pokušaja izvršenja provalne krađe odnosno razbojništva.

(3) Provalnom kradom, u smislu ovih Posebnih uslova, smatra se kradu ako izvršilac ostavi trag provale i ude u prostorije na jedan od načina:

- 1) provali u prostorije u kojima se nalaze osigurane stvari (mesto osiguranja) razbijanjem ili obijanjem vrata i prozora ili provaljivanjem tavanice, zidova i podova;
- 2) otvori mesto osiguranja lažnim ključem ili nekim drugim sredstvom koje nije namenjeno za redovno otvaranje;
- 3) provali ili obije zaključano smestite u mestu osiguranja u kome se nalaze osigurane stvari, ako je do smestija došao na jedan od načina koji je po odredbama ovog člana okvalifikovan kao provalna krad;
- 4) ude u mesto osiguranja kroz otvor koji nije za to određen, savladajući prepreke koje onemogućavaju ulazak,
- 5) otvori mesto osiguranja ili smestite pravim ključem ili njegovim duplikatom ako je do ključa došao jednom od radnji navedenih u tačkama 1), 2) i 3) ovog stava, odnosno razbojništvom ili prevaram maloletnog člana domaćinstva.

(4) Ne smatra se provalnom kradom:

- 1) ako izvršilac uđe u stan kroz otvoren prozor čija je donja ivica udaljena od zemlje manje od 2,5 m.
- 2) ako je provalnu kradu izvršilo ili u njoj učestvovalo, kao saizvršilac ili inicijator, lice koje sa osiguranikom živi u zajedničkom domaćinstvu.
- 3) pod razbojništvom se podrazumeva oduzimanje osiguranih stvari upotrebom sile ili ugrožavanjem života ili zdravlja osiguranika ili člana njegovog domaćinstva unutar osiguranog objekta.

Obim opasnosti loma stakla

Član 18.

(1) Osiguranje obuhvata štete od razbijanja ili loma stakla na prozorima ili vratima osiguranikovog stana ili kuće. Osiguranje pokriva i troškove skidanja i ponovnog nameštanja stvari koje smetaju postavljanju novog stakla (npr. zaštitna mreža, zaštitna rešetka, zaklon od sunca).

(2) Osiguranje ne pokriva štete koje nastanu:

- 1) Pri prenošenju ili nameštanju osiguranog stakla izvan osiguranikovog stana,
- 2) Zbog ogrebotina, izjedanja ili sličnih oštećenja na površini stakla.

Obim kombinovanog osiguranja opreme operatera

Član 19.

(1) Osiguranje pokriva, u obimu koji je utvrđen ovim Posebnim uslovima uništenje ili oštećenje osiguranih stvari zbog sledećih osnovnih opasnosti: požara i udara groma, eksplozije, oluje, grada, poplave i bujice, izlivanja vode iz instalacija, loma mašina, provalne krađe i razbojništva.

(2) Osiguranje pokriva, u obimu koji je utvrđen u ovim Posebnim uslovima, štetu do koje je došlo jer su osigurane stvari odnete, uništenе ili oštećene prilikom provale ili razbojništva, odnosno prilikom pokušaja tih radnji.

(3) Osiguravač nije u obavezi:

- 1) za štete nastale usled rata, nemira i terorističkih akcija;
- 2) za posredne štete u vezi sa nastalim osiguranim slučajem (gubitak zarade, prekid rada, kazne i sl.);
- 3) za štete koje nastanu u garantnom roku i koje mora naknaditi proizvođač ili prodavac, ako njihova obaveza nije sporna;
- 4) za štete zbog ogrebotina na nosačima podataka i podacima na njima koje nastaju tokom rada računara, osim ako je šteta posledica loma mašine;
- 5) za štete na podacima zbog nemara.

Obim opasnosti loma instalacija

Član 20.

(1) Osiguranjem mehaničke opreme u sastavu građevinskog objekta od opasnosti loma instalacija pokrivene su štete na svim instalacijama u

sastavu građevinskog objekta (el.energije, vodovodne i kanalizacione mreže, centralnog ili etažnog grejanja (bez kotlova, pripadajuće automatičke i cisterne za gorivo), telefonije, ostale ugradene instalacije slabe struje i td), bojleri, uređaji za klimatizaciju, hidrofori, kao i, ukoliko se posebno ugovori, kotao za grejanje sa cisternom za gorivo i pratećom automatikom.

(2) Osiguranjem se pruža osiguravajuća zaštita od oštećenja ili uništenja osigurane stvari usled nezgode u toku rada, pod kojom se podrazumevaju događaji koji nastaju nepredviđeno i iznenada u vezi sa korišćenjem osigurane stvari osim:

- 1) usled nedostataka ili grešaka koje su postojale u trenutku zaključenja osiguranja, a ovi su nedostaci ili greške bile ili morale biti poznate osiguraniku;
- 2) neposredne posledice oksidacije, starenja, korozije usled neodržavanja instalacija (ukoliko su dostupne održavanju); isključenje se odnosi i na rezervoare kotlova i bojlera.
- 3) opterećenja ili naprezaanja ugrađenih instalacija i ugrađene opreme preko granica njihovih propisanih kapaciteta; isključenje se odnosi i na rezervoare kotlova i bojlera.
- 4) povrede zakonskih i tehničkih propisa i pravila tehničke eksploatacije osiguranih stvari i zaštitnih mera.

(3) Osiguravač takođe nije u obavezi:

- 1) za posredne štete nastale u vezi s osiguranim slučajem: gubitkom zarade, dangube, kazne i slično,
- 2) za štete za koje po zakonskim propisima ili po ugovoru odgovara proizvodač, odnosno isporučilac stvar i
- 3) veći troškovi na otklanjanju štete (popravkom ili zamenom osigurane stvari novom) nastali usled učinjenih izmena, poboljšanja ili usavršavanja padaju na teret osiguranika.

(4) Osiguranjem su obuhvaćeni troškovi popravke oštećene instalacije (isključujući i instalacije u temeljima i instalacije do priključka na komunalnu mrežu (na primer vodovodne instalacije do šahta sa priključkom i vodomerom), ubičajeni troškovi iznalaženja mesta štete (raskopavanje zidova/podova, zemljišta do komunalnog priključka I sl.) kao i troškove dovodenja istih u prvočitno stanje (zazidivanje, popločavanje, krečenje, zemljani radovi do komunalnog priključka I sl.).

(5) Osiguranjem su obuhvaćene i štete od smrzavanja vodovodnih cevi u nastanjenim objektima, ali isključivo cevi koje su ugradene u objekat, uzidane u zid sa unutrašnje strane zida, isključivo u objektima u kojima je obezbeđeno neprekidno grejanje objekta (daljinsko grejanje) i pod uslovom da su preduzete sve neophodne mere (zatvoreni otvor, obezbeđeno grejanje).

(6) Osiguravač neće biti u obavezi da nadoknadi štetu po ovom osnovu ukoliko je prekid u grejanju bio duži od 24h.

(7) Iz osiguranja od loma instalacija za slučaj smrzavanja vodovodnih cevi su isključeni:

- 1) nenastanjeni objekti,
- 2) objekti u kojima nije obezbeđeno neprekidno grejanje objekata (objekti bez daljinskog grejanja),
- 3) objekti slabe gradnje,
- 4) objekti u kojima otvori (vrata i prozori) nisu ispravni ili u funkciji ili su oštećeni,
- 5) delovi vodovodnih, kanalizacionih i toplovodnih instalacija na otvorenom, izvan zidova nastanjenog objekta,
- 6) štete u slučaju kada nisu preduzete sve mere da do osiguranog slučaja ne dode (zatvaranje otvora, izolovanje, pražnjenje instalacija...).

Obim osiguranja odgovornosti

Član 21.

(1) Osiguranjem je, u smislu ovih Posebnih uslova, pokrivena odgovornost osiguranika za štete, pričinjene trećim licima, koje prouzrokuje kao vlasnik - korisnik ili zakupac stana ili privatne stambene kuće, dvořišta kao i bašte oko kuće.

(2) Osiguranjem nije pokrivena odgovornost:

1. Za namerno prouzrokovano štetu,
2. Za štetu iz vlasništva i upotrebe motornih i ostalih vozila na motorni pogon kao i letilica,
3. Za štetu koju pretrpe lica čija je odgovornost pokrivena ovim osiguranjem,
4. Za štetu prouzrokovano na osiguranim objektima i stvarima.

Vrednost osigurane stvari

Član 22.

- (1) Vrednost osigurane stvari je nabavna cena nove stvari umanjena za iznos procjenjenog rabaćenja i ekonomskih zastarlosti, osim za predmete iz stava 2. ovog člana.
- (2) Vrednost osiguranog stakla je nabavna cena uvećana za troškove nameštanja i montaže.

Mesto osiguranja

Član 23.

- (1) Osiguranje važi za vreme dok se osigurane stvari nalaze na mestu osiguranja. Mesto osiguranja je mesto instalacije opreme operatera.
- (2) Osiguranje je u važnosti kad se sve osigurane stvari prenesu sa mesta označenog u polisi na neko drugo mesto u okviru poslovnog područja Osiguravača, teritorija Republike Srbije, o čemu je Osiguranik dužan da u roku od 15 dana obavesti Osiguravača preko operatora telekomunikacionih odnosno kablovskih usluga. Ukoliko ne prijavi i realizuje preseljenje u svemu u skladu sa ugovorom o pružanju telekomunikacionih usluga i opštим uslovima operatora telekomunikacionih odnosno kablovskih usluga, osiguranje prestaje istekom navedenog roka.
- (3) Osiguranik je dužan da obavesti Osiguravača i pre delimičnog preseljenja stvari na drugu lokaciju. Ukoliko Osiguranik ne prijavi i realizuje preseljenje, u skladu sa stavom (2) ovog člana, prestaje obaveza Osiguravača za preseljene stvari.
- (4) Sredstva privrednog društva - telekomunikacionog operatera osigurana su i na mestu obrade, prerade, opravke, kao i kod lica kojima su data na poslugu ili zakup.
- (5) Kod ugovorenog osiguranja na „prvi rizik“ u polisi osiguranja se navodi precizno mesto osiguranja za svaku osiguranu stvar.

Utvrđivanje naknade iz osiguranja

Član 24.

- (1) U slučaju uništenja, odnosno nestanka osigurane stvari, šteta se obračunava do visine ugovorene sume osiguranja, prema vrednosti iz čl. 22. ovih Posebnih uslova u vreme nastanka osiguranog slučaja, umanjena za vrednost ostatka.
- (2) U slučaju oštećenja osigurane stvari, odnosno delimične štete, šteta se obračunava u visini troškova popravke u vreme nastanka osiguranog slučaja umanjena za rabaćenje, ekonomsku i tehničku zastarlost.
- (3) Smatra se da je stvar uništena (totalna šteta) i u slučaju kada troškovi opravke premašuju stvarnu vrednost oštećene stvari u vreme nastanka osiguranog slučaja, umanjeno za vrednost ostatka.
- (4) Ostaci uništenih stvari ostaju osiguraniku i obračunavaju se po tržišnoj ceni u vreme nastanka osiguranog slučaja.
- (5) Ako su osigurane stvari potpuno uništene, ukradene ili delimično oštećene a osiguranik ne može dokazati njihovu vrednost u smislu stava 1. ovog člana, osiguraniku će se naknaditi najviše 50% od nabavne vrednosti nove stvari, osim kod stvari iz stava 2. čl. 22. ovih Posebnih uslova.
- (6) Osiguranjem su pokrivene štete od odnošenja, uništenja ili oštećenja osigurane stvari, kao i štete prouzrokovane oštećenjem građevinskih delova prostorija, instalacija i opreme (oštećenje zidova, tavanica, vrata, stakala, brava itd.) u kojima se nalaze osigurane stvari prilikom izvršenja ili pokušaja izvršenja provalne krađe, odnosno razbojništva, i to u visini troškova opravke, a najviše do 3% od ugovorene sume osiguranja.

Završne odredbe

Član 25.

- (1) Na ugovore o osiguranju zaključene po ovim uslovima primenjuju se i odredbe Opštih uslova za osiguranje imovine.
- (2) Ukoliko postoji neslaganje nekih odredbi Opštih uslova za osiguranje imovine i nekih odredbi ovih Posebnih uslova, na odnose iz ugovora o osiguranju primenjujuće se odredbe ovih uslova.
- (3) Ovi Posebni uslovi stupaju na snagu 05.02.2020. godine.
- (4) Stupanjem na snagu ovih uslova, prestaju da važe Posebni uslovi za kombinovano osiguranje telekomunikacionih usluga usvojeni dana 29.06.2016. godine ukoliko Ugovarač osiguranja pristane na izmenu uslova.
- (5) O izmenama i dopunama Uslova osiguranja obaveštava se Ugovarač osiguranja u skladu sa Zakonom. Ukoliko Ugovarač osiguranja u roku od 30 dana od dana prijema obaveštenja o promeni uslova ne otkaže ugovor o osiguranju, smatra se da je izmene Uslova prihvatio.

Izvršni odbor UNIQA neživotno osiguranje a.d.o. Beograd, ul. Milutina Milankovića br.134g (u daljem tekstu: Društvo) u skladu sa Zakonom o privrednim društvima („Sl.glasnik RS“, br.36/11, 99/11, 83/14-dr.zakon, 5/2015, 44/2018 i 95/2018, 91/19), i članom 10. prečišćenog teksta Statuta 01/ NŽ-SA/02 od 01.03.2016.godine, na osnovu odluke od 03.02.2020. doneo je ovaj dokument.

OPŠTI USLOVI ZA OSIGURANJE LICA OD POSLEDICA NESREĆNOG SLUČAJA

1. UVODNE ODREDBE

Član 1.

Ovi Opšti uslovi za osiguranje lica od posledica nesrećnog slučaja (u daljem tekstu: Opšti uslovi) čine sastavni deo ugovora o osiguranju lica od posledica nesrećnog slučaja koji Ugovarač osiguranja zaključi sa akcionarskim društvom za osiguranje (u daljem tekstu: Osiguravač).

2. TERMINI I DEFINICIJE

Član 2.

Pojedini pojmovi imaju sledeće značenje:

Osiguravač – akcionarsko društvo za osiguranje sa kojim se zaključuje ugovor o osiguranju, UNIQA neživotno osiguranje a.d.o;

Ugovarač osiguranja – lice koje sa Osiguravačem zaključi ugovor o osiguranju;

Ponudilac – fizičko ili pravno lice koje pismeno izjavi da želi da zaključi ugovor o osiguranju u svoje ime ili za neko drugo lice;

Osiguranik – lice od čije smrti, gubitak opšte radne sposobnosti, onesposobljenja za rad ili narušenja zdravlja, zavisi isplata osigurane sume, odnosno naknade;

Korisnik osiguranja – lice kome Osiguravač na osnovu ugovora o osiguranju isplaćuje osiguranu sumu;

Ponuda – pismena izjava volje kojom se traži zaključivanje ugovora o osiguranju;

Polisa – pismena isprava (na obrascu koji utvrđuje Osiguravač) o zaključnom ugovoru o osiguranju;

Osigurana suma – najveći iznos obaveze Osiguravača ugovoren za svaki osigurani slučaj;

Premija – novčani iznos koji je Ugovarač osiguranja dužan da platí za ugovoreno osiguranje;

Osigurani slučaj – događaj koji je obuhvaćen ugovorom o osiguranju, a koji mora biti budući, neizvestan i nezavisan od isključive volje ugovarača i osiguranika.

List pokrića – pismena isprava koja služi kao privremeni dokaz o zaključnom osiguranju, koja mora da sadrži bitne elemente Ugovora o osiguranju;

3. SPOSOBNOST ZA OSIGURANJE

Član 3.

- (1) Osigurati se mogu lica od 14 do 75 godina života. Lica mlađa od 14 godina i starija od 75 godina života mogu biti osigurana ukoliko je predviđeno posebnim uslovima osiguranja.
- (2) Ništavo je osiguranje za slučaj smrti lica mlađeg od 14 godina, kao i duševno bolesnog lica i lica potpuno lišenog poslovne sposobnosti.
- (3) Ugovarač osiguranja je u obavezi da obavesti osiguravača o licima mlađim od 14 godina, kao i duševno bolesnim licima i licima potpuno lišenim poslovne sposobnosti, a koje želi da osigura. U tom slučaju, Osiguravač za duševno bolesna lica, lica potpuno lišena poslovne sposobnosti, i za lica mlađa od 14 godina, neće uključiti rizik smrti.

4. OSIGURANI RIZICI

Član 4.

- (1) Osigurani rizici definisani ovim Opštim uslovima su:
 - Smrt usled nesrećnog slučaja;
 - Trajni invaliditet usled nesrećnog slučaja (trajni gubitak Opšte radne sposobnosti);
 - Dnevna naknada usled nesrećnog slučaja (prolazna nesposobnosti za rad);
 - Troškovi lečenja usled nesrećnog slučaja (narušenje zdravlja koje zahteva lekarsku pomoć);
 - Lom kostiju i zglobova usled nesrećnog slučaja.
- (2) Ugovorom o osiguranju pokriveni su samo oni rizici koji su navedeni na ponudi i polisi i za koje je obračunata i naplaćena premija osiguranja.

5. ZAKLJUČENJE UGOVORA O OSIGURANJU

Član 5.

- (1) Ugovor o osiguranju se može zaključiti na osnovu pismene ponude, a zaključen je kad Ugovarač osiguranja i Osiguravač potpišu polisu osiguranja ili list pokrića.
- (2) Radi zaključenja ugovora o osiguranju Osiguravač može zahtevati da Ponudilac prethodno podnese pismenu ponudu na posebnom obrascu, koji odredi Osiguravač.
- (3) Pismena ponuda učinjena Osiguravaču za zaključenje ugovora o osiguranju vezuje Ponudioca, ako on nije odredio kraći rok, za vreme od 8 dana kada je ponuda prispela Osiguravaču.
- (4) Ako Osiguravač ne prihvati ponudu, dužan je da u roku od 8 dana od dana njenog prijema pismeno obavesti Ponudioca o tome.
- (5) Ako Osiguravač u tom roku ne odbije ponudu koja ne odstupa od uslova pod kojima on vrši predloženo osiguranje, smatraće se da je prihvatio ponudu i da je ugovor zaključen. U tom slučaju ugovor se smatra zaključenim kad je ponuda prispela Osiguravaču.
- (6) Ukoliko se ugovor zaključuje na osnovu pismene ponude koju Osiguravač nije odbio u skladu sa prethodnim stavom, potpis Ponudioca/ Ugovarača osiguranja na Ponudi osiguranja smatraće se potpisom na Polisi.
- (7) Ako je Osiguravač spremjan da prihvati ponudu samo pod posebnim uslovima, osiguranje počinje sa onim danom kada je Ugovarač osiguranja pristao na posebne uslove.
- (8) Smatra se da je Ponudilac odustao od ponude, ako na posebne uslove ne pristane u roku od 8 dana od dana prijema obaveštenja poslatog od strane Osiguravača.

6. POJAM NESREĆNOG SLUČAJA

Član 6.

- (1) Nesrećnim slučajem u smislu ovih Opšтиh uslova smatra se svaki iznenadni i od volje Ugovarača i Osiguranika nezavisni događaj koji, de lujući uglavnom spolja i naglo na telo Osiguranika, ima za posledicu njegovu smrt, gubitak opšte radne sposobnosti, onesposobljenje za

rad ili narušenje zdravlja koje zahteva lekarsku pomoć.

(2) U smislu prethodnog stava, nesrećnim slučajem se smatraju sledeći događaji koji nastanu usled:

- gaženja;
- sudara;
- udara električne energije ili groma;
- pada, okliznuća ili survavanja;
- udara kakvim predmetom ili o kakav predmet;
- ranjavanja oružjem ili eksplozivnim sredstvima ili raznim sličnim predmetima;
- uboda kakvim predmetom;
- udara ili ujeda neke životinje;
- uboda insekta osim ako je takvim ubodom prouzrokovana neka infektivna bolest;
- trovanja hranom koje za posledicu ima smrt Osiguranika;
- trovanja usled udisanja gasova ili otrovnih para, osim profesionalnih oboljenja;
- infekcija povrede prouzrokovane nesrećnim slučajem;
- opeketina izazvanih vatrom, elektricitetom, vrućim predmetima, tečnostima ili parom, kiselinama, bazama i sl.;
- davljenja ili utapanja;
- gušenja ili ugušenja usled zatrpananja (zemljom, peskom i sl.);
- prsnuća mišića, prsnuća zglobnog vezivnog tkiva, iščašenja, preloma zdravih kostiju koji nastaju usled naglih telesnih pokreta ili iznenadnih naprezanja - ako su nastali usled nepredviđenih spoljašnjih događaja i neposredno posle povrede verifikovani u bolnici ili zdravstvenoj ustanovi;
- delovanja svetlosti, sunčevih zraka, temperature ili lošeg vremena, ako je Osiguranik takvom delovanju bio izložen, usled nesrećnog slučaja koji se neposredno pre toga desio, ili se našao u takvim nepredviđenim okolnostima koje nije mogao sprečiti ili im je bio izložen usled spašavanja ljudskog života;
- delovanje rendgenskih i radijumskih zraka, ako nastupi naglo i iznenada, izuzev profesionalnih oboljenja.

(3) U smislu ovih Opštih uslova ne smatraju se nesrećnim slučajem ni u kom slučaju:

- sve zarazne, profesionalne i ostale bolesti;
- bolesti nastale usled psihičkih uticaja;
- trbušne kile, kile na pupku, vodene i ostale kile, izuzev onih koje nastanu usled direktnog oštećenja trbušnog zida pod neposrednim delovanjem spoljašnje mehaničke sile, ukoliko je nakon povrede pored hernije bolnički verifikovana povreda mehkih delova trbušnog zida u tom području;
- infekcije i oboljenja koja nastanu usled raznih oblika alergije, usled rezanja i kidanja žuljeva i drugih izraslina tvrde kože;
- anafilaktički šok, izuzev kada nastupi pri lečenju usled nesrećnog slučaja;
- hernije disci intervertebralis, sve vrste lumbalgija, diskopatija, sakralgija, miofascitisa, koncigidinija, ishialgija, fibrozitisa i sve izmenе lumbalno-krsnog predela (segmenta) koje su označene analognim terminima;
- odlepљenje mrežnjače (ablatio retinae) prethodno bolesnog ili degenerativno promenjeg oka, osim kad nastane posle neposredne povrede zdravog oka koja je utvrđena u zdravstvenoj ustanovi;
- posledice koje nastanu usled delirijum tremensa i delovanja droga;
- posledice medicinskih, osobito operativnih zahvata koji se preduzimaju radi lečenja ili sprečavanja bolesti, osim ako je do tih posledica došlo usled dokazane greške medicinskog osoblja (vitium artis);
- patološke promene kostiju i patološke epifiziolize;
- sistemske neuromuskulatorne bolesti i endokrine bolesti.

7. TRAJANJE OSIGURANJA I OBAVEZE OSIGURAVAČA

Član 7.

(1) Osiguranje se može zaključiti:

- sa određenim rokom trajanja: kratkoročna (1 godina ili kraće) i dugoročna (duže od 1 godine);
- sa neodređenim rokom trajanja, bez naznake prestanka osiguranja.

(2) Osiguranje počinje, ako nije drugačije ugovoreno, istekom 24,00 sata

onoga dana koji je označen u polisi kao početak osiguranja i prestaje istekom 24,00 sata onoga dana koji je u polisi naveden kao dan prestanka osiguranja.

- (3) Ukoliko nije drugačije ugovoreno, osiguravajuće pokriće važi 24 časa dnevno tokom ugovorenog trajanja osiguranja.
- (4) Ako je u polisi označen samo početak osiguranja, a osiguranje je zaključeno sa neodređenim periodom trajanja, ugovor se produžava iz godine u godinu, sve dok ga jedna od ugovornih strana ne otkaže.
- (5) Osiguranje prestaje za svakog pojedinog Osiguranika, bez obzira da li je i koliko ugovoreno trajanje, istekom 24,00 sata onoga dana kada:
 - nastupi smrt Osiguranika,
 - bude ustanovljen invaliditet od 100%;
 - Osiguranik postane poslovno nesposoban u smislu člana 3. ovih Opštih uslova;
 - istekne godina osiguranja u kojoj Osiguranik navrši 75 godina života;
 - protekne rok u skladu sa članom 12. ovih Opštih uslova, a premija odnosno premijska rata nije plaćena;
 - bude raskinut ugovor o osiguranju u smislu člana 19. ovih Opštih uslova.
- (6) Obaveza Osiguravača počinje istekom 24,00 sata, onoga dana koji je u polisi označen kao početak osiguranja, ali ne pre isteka 24,00 sata, onoga dana kada je plaćena prva premija, izuzev ako je u Polisi ili Posebnim uslovima drugačije ugovoreno.
- (7) Obaveza Osiguravača prestaje istekom 24-tog sata koji je u Polisi naveden kao dan prestanka osiguranja.

8. UGOVORI SA NEODREĐENIM ROKOM TRAJANJA

Član 8.

- (1) Pri ugovaranju osiguranja sa neodređenim rokom trajanja, Ugovaraču osiguranja se odobrava odgovarajući popust na premiju osiguranja u skladu sa tarifama premija.
- (2) Ukoliko Ugovarač osiguranja izjavi da raskida ugovor pre isteka treće godine osiguranja, dužan je da Osiguravaču uplati iznos odobrenih popusta na premije osiguranja iz tekuće i svih prethodnih godina, a po osnovu iz stava 1 ovog Člana.
- (3) Iznos odobrenog popusta Osiguranik je dužan da plati u roku od 5 dana od dana prijema obračuna iznosa ukupno odobrenih popusta.
- (4) Za višegodišnje ugovore o osiguranju i ugovore sa neodređenim trajanjem osiguranja, u slučaju raskida ugovora nakon isteka godinu dana, premija za obračunski period u kojem se raskida polisa obračunava se tako što se premija za obračunski period podeli sa 365 (366 za prestupnu godinu) dana i pomnoži brojem dana od početka obračunskog perioda do dana raskida ugovora.
- (5) Za godišnje, višegodišnje i ugovore sa neodređenim trajanjem osiguranja, u slučaju raskida ugovora pre isteka prve godine osiguranja, vrši se storniranje prvobitno obračunate premije i izračunava se nova premija za iskorisćeni obračunski period prema sledećoj tabeli:

Period trajanja	% godišnje premije
do 5 dana	5%
do 10 dana zaključno	10%
od 11 do 20 dana zaključno	15%
od 21 dan do 1 mesec zaključno	20%
preko 1 do 2 meseca zaključno	30%
preko 2 do 3 meseca zaključno	40%
preko 3 do 4 meseca zaključno	50%
preko 4 do 5 meseci zaključno	60%
preko 5 do 6 meseci zaključno	70%
preko 6 do 7 meseci zaključno	80%
preko 7 do 8 meseci zaključno	90%
preko 8 meseci	100%

9. OSIGURANI SLUČAJ I OBIM OBAVEZE OSIGURAVAČA

Član 9.

- (1) Smrt usled nesrećnog slučaja podrazumeva nastanak smrti osigurani-ka prouzrokovani slučajem ili slučajevima definisanim u članu 6. ovih Opštih uslova. Osigurana suma koja je ugovorena za rizik Smrti usled nesrećnog slučaja, predstavlja obim obaveze Osiguravača.
- (2) Nastanak osiguranog slučaja trajnog invaliditeta kod osiguranika predstavlja gubitak opšte radne sposobnosti. Stepen invaliditeta utvrđuje lekar-cenzor Osiguravača na osnovu Tabele invaliditeta za određivanje trajnog gubitka opšte radne sposobnosti usled nesrećnog slučaja. Obim obaveze Osiguravača je procenat od osigurane sume ugovorene za rizik Trajnog invaliditeta koji odgovara utvrđenom centu invaliditeta.
- (3) Nastanak osiguranog slučaja dnevne naknade usled nesrećnog slučaja (prolazne nesposobnosti za rad), podrazumeva nastanak prolazne nesposobnosti za rad osiguranika koja je nastala usled nesrećnog slučaja. Obim obaveze osiguravača je osigurana suma ugovorena za rizik Dnevne naknade usled nesrećnog slučaja (prolazna nesposobnosti za rad) prema članu 15. ovih Opštih uslova, ako je Osiguranik usled nesrećnog slučaja bio privremeno nesposoban za rad.
- (4) Nastanak osiguranog slučaja troškova lečenja, predstavljaju troškove koji nastaju prilikom lečenja usled narušenog zdravlja osiguranika usled nesrećnog slučaja, a koje zahteva lekarsku pomoć. Troškovi moraju biti nužni, neophodni i po preporuci lekara. Troškovi lečenja u smislu ovih uslova ne obuhvataju troškove koji su nastali proizvoljno, po volji i mišljenju samog osiguranika. Obim obaveze osiguravača je osigurana suma ugovorena za rizik troškova lečenja usled nesrećnog slučaja prema članu 15. ovih Opštih uslova, ako je Osiguraniku usled nesrećnog slučaja bila potrebna lekarska pomoć i ako je usled toga imao troškove lečenja.
- (5) Osiguranim slučajem preloma kostiju i zglobova usled nesrećnog slučaja u smislu ovih Opštih uslova podrazumeva se prelom krupnih kostiju, prelomi u velikim zglobovima krupnih kostiju i prelomi ostalih kostiju koji su nastali kao posledica nesrećnog slučaja. Krupne kosti su: nadlaktica, podlaktica, nadkolenica, podkolenica, rebra (2 i više rebra), kosti lobanje, kosti karlice. Veliki zglobovi su: rameni zglob, zglob lakte, kuk, zglob kolena, skočni zglob i prelom pršljena. Ostale kosti su: kosti šake, ručja, stopala, kosti lica i vilice, ključne kosti, lopatice, jedno rebro i trtična kost. Pod prelomom kostiju i prelomom velikih zglobova Osiguranika podrazumeva se da je prelom nakon povrede utvrđen u bolnici ili drugoj zdravstvenoj ustanovi ili po mišljenju ovlašćenog lekara a pod uslovom da je rentgenološki verifikovan. Višestruki prelom jedne ili prelom više kostiju ili zglobova koji su posledica jednog događaja, računaju se kao jedan osigurani slučaj. Obim obaveze Osiguravača je osigurana suma ugovorena za rizik loma kostiju i zglobova usled nesrećnog slučaja, u skladu sa članom 15. ovih Opštih uslova.

10. ISKLJUČENJE OBAVEZA OSIGURAVAČA

Član 11.

- (1) Isključene su sve obaveze Osiguravača za nesrećne slučajeve koji nastanu:
 - usled zemljotresa;
 - usled ratnih događaja ili oružanih akcija, kao i svih drugih događaja koji se direktno ili indirektno pripisuju ratu, invaziji, oružanim sukobima, gradanskom ratu, ustanku, pobuni ili revoluciji;
 - usled terorizma, pod čim se podrazumeva svaki akt nasilja preduzet u namjeri da se naškodi nekoj državi, međunarodnoj organizaciji ili političkom pokretu. Akt nasilja može se ogledati u prouzrokovavanju požara, prouzrokovavanju eksplozije ili rušenja, izvršenju otmice lica, izazivanju opasnosti za život ljudi i imovinu preduzimanjem kakve druge opšteopasne radnje ili upotrebot opšteopasnog sredstva i sl., kojim se stvara osećanje nesigurnosti kod građana;
 - pri upravljanju vazduhoplovima svih vrsta, plovnim objektima, motornim i drugim vozilima bez propisane službene isprave koja daje ovlašćenje vozaču za upravljanje i vožnju tom vrstom i tipom vazduhoplova, plovnog objekta, motornog i drugog vozila. Odredbe o isključenju obaveze po ovoj tački neće se primenjivati

kada neposedovanje važeće isprave nije imao uticaj na nastanak nesrećnog slučaja. Smatra se da Osiguranik poseduje propisanu vozačku ispravu kada u cilju pripremanja i polaganja ispita za dobitjanje službene isprave vozi uz neposredni nadzor lica koje prema postojećim propisima može podučavati;

- pri upravljanju i vožnji vozilom bez znanja odnosno odobrenja vlasnika vozila;
- usled pokušaja ili izvršenja samoubistva Osiguranika bez obzira na razlog;
- usled toga što je Ugovarač osiguranja, Korisnik osiguranja ili Osiguranik namerno prouzrokovao nesrećni slučaj, a ako je više Korisnika osiguranja, isključen je samo onaj Korisnik osiguranja koji je namerno prouzrokovao nesrećni slučaj;
- pri pripremanju, pokušaju ili izvršenju, krivičnog dela kažnjivog po Krivičnom zakoniku, kao i pri bekstvu posle takve radnje, u tučnjavi ili fizičkom obračunavanju, izuzev dokazanog slučaja samoodbrane;
- ukoliko osigurani slučaj nastane usled dokazane uzročne veze delovanja alkohola ili narkotičnih sredstava na Osiguranika u trenutku nastanka nesrećnog slučaja. Smatra se, da je nesrećni slučaj nastao usled dokazane uzročne veze delovanja alkohola na Osiguranika:

 - ukoliko je Osiguranik koji je učesnik u saobraćaju, u trenutku nastanka nesrećnog slučaja imao veću količinu alkohola u krvi od količine koja je propisana kao dozvoljena odredbama Zakona o bezbednosti saobraćaja na putevima;
 - ako je utvrđena alkoholisanost Osiguranika;
 - ako je test na narkotička sredstva pozitivan;
 - ako Osiguranik odbije ili izbegne mogućnost utvrđivanja prisustva alkohola, odnosno prisustva narkotičkih sredstava.

- Isključena je obaveza osiguravača ukoliko nesrećni slučaj nastane pri obavljanju zanimanja za koje Osiguravač nije obračunao i naplatio premiju, odnosno zanimanja koje ne pripada delatnosti za koju je Osiguravač obračunao i naplatio premiju osiguranja;
- Isključena je obaveza osiguravača osim u slučaju osiguranja sportista amatera za koje je obračunata i naplaćena premija osiguranja, u sledećim slučajevima:
 - pri automobilskim, motociklističkim brzinskim trkama, motokrosu i pri treningu za njih;
 - pri amaterskim/rekreativnim bavljenjem sledećih sportova: fudbal, hokej na ledu, džiju-džicu, džudo, karate, boks, skijanje, ragni, rvanje, skijaški skokovi, alpinizam, speleološka istraživanja i podvodni ribolov.
- Isključena je obaveza Osiguravača ako je nesrećni slučaj nastao pod dejstvom traume na patološki izmenjenu kost (patološki prelomi) u okviru sledećih sistemskih oboljenja: rahitis, osteomalacija, poremećaj metabolizma kalcijuma i fosfora i slična stanja ili stanja u okviru lokalnih koštanih oboljenja kao što su: koštane ciste, osteomijalitis, primarni koštani tumor, ehinokokus, metastaze u kostima, koštana tuberkuloza, ostale bolesti kostiju.
- Isključena je obaveza Osiguravača za sve osigurane slučajeve koji ne nastanu kao posledica nesrećnog slučaja, već usled oboljenja ili nekog drugog uzroka.

- (2) Ugovor o osiguranju je ništav ako je u času njegovog zaključenja osigurani slučaj već nastao, ili je bio u nastupanju, ili je bilo izvesno da će nastupiti. Već uplaćena premija se u ovom slučaju vraća Ugovaraču osiguranja.

11. PLAĆANJE PREMIJE I POSLEDICE NEPLAĆANJA

Član 12.

- (1) Ugovarač osiguranja je dužan da premiju osiguranja plati u skladu sa ugovorenom dinamikom plaćanja pre početka osiguranja.
- (2) Premija se plaća Osiguravaču. Ako se premija plaća putem banke, smatra se da je uplaćena istekom 24-tog sata onoga dana kada je nalog predat banci.
- (3) Ako Ugovarač osiguranja dospefu premiju ne plati do ugovorenog roka, niti to učini koje drugo zainteresovano lice, ugovor o osiguranju prestaje da važi po isteku 30 dana od dana kada je Ugovaraču osiguranja uručeno preporučeno pismo Osiguravača sa obaveštenjem o dospelosti premije, s tim da taj rok ne može isteći pre nego protekne 30 dana od dospelosti premije.

- (4) Ugovor o osiguranju u svakom slučaju prestaje da važi, ako premija nije plaćena u roku od godinu dana od dospelosti.
- (5) Premija za pojedinačnog osiguranika ugovorena za celu tekuću godinu osiguranja pripada Osiguravaču, ako je osiguranje prestalo pre ugovorenog isteka usled isplate osigurane sume za slučaj smrti ili potpunog trajnog invaliditeta (100%).
- (6) U ostalim slučajevima prestanka ugovora o osiguranju pre ugovorenog isteka, Osiguravaču pripada premija samo do završetka dana do kojeg je trajala njegova obaveza.
- (7) U slučaju prevremenog raskida ugovora o osiguranju od strane Ugovarača osiguranja, vrši se povrat premije Ugovaraču u visini nezarađene tehničke premije na dan raskida u slučaju ako nije bilo bilo isplate po osnovu bilo kog ugovorenog rizika. Ako je postojala isplata, osiguravač ima pravo na celu godišnju premiju, odnosno ispodgodišnju u slučaju ugovorenog ispodgodišnjeg trajanja osiguranja.
- (8) Premija osiguranja može se ugovoriti u dinarskoj protivvrednosti EUR, u skladu sa srednjim kursom NBS na dan sklapanja ugovora o osiguranju. U slučaju uplate premije osiguranja posle dana ugovaranja, ugovorena premija osiguranja plaća će u dinarskoj protivvrednosti obračunatog EUR iznosa premije, po srednjem kursu NBS na dan uplate.

12. PROMENA OPASNOSTI U TOKU TRAJANJA OSIGURANJA

Član 13.

- (1) Ugovarač osiguranja, odnosno Osiguranik dužan je da prijavi Osiguravaču promenu poslova i radnih zadataka koje obavlja, a do koje dode u toku trajanja osiguranja.
- (2) Ako ova promena utiče na promenu opasnosti, Osiguravač će u slučaju povećanja opasnosti predložiti povećanje premije, a u slučaju smanjenja opasnosti, smanjenje premije ili povećanje osiguranih sumi. Novoodređene osigurane sume i premije važe od dana nastanka promene poslova i radnih zadataka Osiguranika.
- (3) Ukoliko Ugovarač osiguranja ne prijavi promenu poslova i radnih zadataka niti prihvati povećanje, odnosno smanjenje premije u roku od 14 dana, a nastane osigurani slučaj, osigurane sume će se smanjiti ili povećati u сразмерi između plaćene premije i premije koju je trebalo platiti.

13. PRIJAVA OSIGURANOG SLUČAJA

Član 14.

- (1) Osiguranik koji je usled nesrećnog slučaja povreden dužan je:
 - da se prema mogućnostima odmah javi lekaru, odnosno da pozove lekara radi pregleda i pružanja pomoći i da bez oklevanja preuzme sve potrebne mere radi lečenja, kao i da se drži lekarskih saveta i uputstava u pogledu načina lečenja;
 - da nesrečni slučaj pištemenom prijavi Osiguravaču odmah kada mu to prema njegovom zdravstvenom stanju bude moguće;
 - da u prijavi nesrećnog slučaja navede Osiguravaču sve potrebne podatke i obaveštenja, naročito o mestu i vremenu kada je nesrečni slučaj nastao, potpuni opis događaja, ime lekara koji ga je pregledao ili koji ga leči, nalaz lekara o vrsti telesnih povreda, o nastalim eventualnim posledicama, kao i podatke o telesnim manama, nedostacima i bolestima koje je eventualno imao već pre nesrećnog slučaja;
 - ako je nesrečni slučaj imao za posledicu smrt Osiguranika, Korisnik osiguranja dužan je da to odmah pismenim putem prijavi Osiguravaču i pribavi potrebnu dokumentaciju.
- (2) Za utvrđivanje važnih okolnosti koje su u vezi sa prijavljenim nesrećnim slučajem, Osiguravač ima pravo da od Osiguranika, Ugovarača osiguranja, Korisnika osiguranja ili bilo koje druge pravne ili fizičke osobe traži i dodatnu dokumentaciju.

14. UTVRĐIVANJE PRAVA KORISNIKA OSIGURANJA

Član 15.

- (1) Osiguravač je dužan da plati ugovorenu osiguranu sumu odnosno naknadu, samo ako je nesrečni slučaj nastao za vreme trajanja osiguranja i ako su posledice nesrećnog slučaja, predviđene u članu 9. ovih Op-

štih uslova, bile medicinski utvrđene u roku od godinu dana od dana nesrećnog slučaja.

- (2) Ako je usled nesrećnog slučaja Osiguranik preminuo, Korisnik osiguranja mora da priloži uz Polisu i dokaze da je smrt nastupila kao posledica nesrećnog slučaja i, ako Osiguravač to zahteva, dokaz o poslednjoj uplaćenoj premiji. Ako lice koje se pojavljuje kao Korisnik osiguranja nije ugovorom o osiguranju kao takvo izričito navedeno, neophodno je da podnese dokaz o svom pravu na isplatu osigurane sume.
- (3) U slučaju invaliditeta usled nesrećnog slučaja Osiguranik je dužan podneti Polisu i dokaz o poslednjoj uplaćenoj premiji, dokaze o okolnostima nastanka nesrećnog slučaja i dokaze o ustaljenim posledicama za određivanje konačnog stepena trajnog invaliditeta (lekarski izveštaj o trajnom invaliditetu).
- (4) Konačni stepen invaliditeta određuje se prema Tabeli za određivanje trajnog gubitka opšte radne sposobnosti usled nesrećnog slučaja (u daljem tekstu: Tabela). Individualne sposobnosti, socijalni položaj, područje rada (profesionalna sposobnost) Osiguranika ne uzimaju se u obzir pri određivanju stepena invaliditeta.
- (5) U slučajevima gubitka više udova ili organa usled jednog nesrećnog slučaja procenti invaliditeta za svaki pojedini ud ili organ se sabiraju.
- (6) Ako zbir procenata invaliditeta za gubitak ili oštećenje više udova ili organa usled jednog nesrećnog slučaja iznosi prema Tabeli preko 100%, Osiguravač nije dužan isplatiti više od osigurane sume za slučaj potpunog invaliditeta (100%).
- (7) Za višestruke povrede na istom udu ili organu Osiguravač je dužan isplatiti najviše onaj procenat invaliditeta koji je u Tabeli određen za potpuni gubitak uda ili organa.
- (8) Ako je opšta radna sposobnost Osiguranika bila umanjena već pre nesrećnog slučaja obaveza Osiguravača određuje se prema novom invaliditetu nezavisno od predašnjeg, osim u slučaju, kada Osiguranik izgubi ili povredi već od pre povređeni ud, organ ili zglob.
- (9) Osiguravač je u obavezi u slučaju iz stava (8) ovog člana, samo za razliku između predašnjeg stepena invaliditeta i novog stepena invaliditeta, ali najviše za razliku od invaliditeta koji je u Tabeli predviđen za potpuni gubitak uda ili organa odnosno ukočenog zglobova.
- (10) Ako je Osiguranik usled nesrećnog slučaja privremeno nesposoban za rad dužan je da o tome podnese potvrdu lekara koji ga je lečio, sa potpunom dijagnozom. Ova potvrda - izveštaj, mora sadržati, pored lekarskog nalaza po članu 14. ovih Opštih uslova, i tačne podatke o tome kada je započelo lečenje i od kojeg do kojeg dana je Osiguranik bio nesposoban obavljati svoje redovne radne zadatke.
- (11) Za osigurane slučajeve za koje postoje obaveze prema ugovoru o osiguranju, Osiguravač naknaduje Osiguraniku, odnosno Korisniku osiguranja troškove za ispunjavanje lekarskih izveštaja i to do iznosa koji odredi Upravni odbor akcionarskog društva.
- (12) Osiguravač ima pravo da na svoj trošak preduzme potrebne mere za pregled Osiguranika preko lekara, lekarskih komisija ili zdravstvenih ustanova.

15. ISPLATA OSIGURANE SUME

Član 16.

- (1) Ako je ugovorenod da se godišnja premija plaća u polugodišnjim, trimestrim ili mesečnim obrocima, Osiguravač ima pravo na premiju za celu godinu osiguranja ukoliko nastane osigurani slučaj koji za posledicu ima prestanak važenja ugovora o osiguranju.
- (2) Osiguravač isplaćuje osiguranu sumu odnosno njen odgovarajući deo ili ugovorenu naknadu Osiguraniku odnosno Korisniku osiguranja u roku od 14 dana od kada je primio dokaze o postojanju visine obaveze.
- (3) Stepen invaliditet određuje se posle završenog lečenja kada u pogledu posledica nastupi stanje ustaljenosti, tj. kada se prema predviđanju lekara ne može očekivati da će se stanje pogoršati ili poboljšati. Ako to stanje ustaljenosti ne nastupi ni po isteku tri godine od dana nesrećnog slučaja, kao konačno uzima se stanje kod isteka ovog roka i prema njemu se određuje stepen invaliditeta.
- (4) U međuvremenu dok nije moguće utvrditi stepen invaliditeta Osiguranika, Osiguravač je dužan isplatiti odgovarajući iznos koji nesporno

- odgovara postotku invaliditeta za koji se već tada može, na osnovu medicinske dokumentacije, utvrditi da će trajno ostati.
- (5) Ako Osiguranik umre pre isteka roka od godinu dana od dana nesrećnog slučaja od posledice istog nesrećnog slučaja, a stepen invaliditeta je već bio ustanovljen, Osiguravač isplaćuje osiguranu sumu za smrt, odnosno razliku osigurane sume za slučaj smrti i iznosa koji je bio isplaćen na ime invaliditeta pre toga, ukoliko takva razlika postoji.
 - (6) Ako stepen invaliditeta nije bio utvrđen, a Osiguranik premine usled istog nesrećnog slučaja, Osiguravač isplaćuje osiguranu sumu za slučaj smrti, odnosno samo razliku između te sume i eventualne isplaćene akontacije za invaliditet, ali samo ako je Osiguranik preminuo najkasnije u roku od 3 godine od dana nesrećnog slučaja.
 - (7) Ako Osiguranik premine u roku od 3 godine od dana nesrećnog slučaja iz bilo kog drugog uzroka, osim uzroka navedenog u prethodnom stavu ovog člana, a stepen invaliditeta nije bio utvrđen, invaliditet se određuje na osnovu postojeće medicinske dokumentacije.
 - (8) Ako nesrečni slučaj ima za posledicu Osiguranikovu prolaznu nesposobnost za rad, a u ugovoru o osiguranju je ugovorena isplata dnevne naknade, Osiguravač isplaćuje Osiguraniku ovu naknadu u ugovorenoj visini od dana označenog u Polisi (ugovorena karenca), odnosno od prvog dana od dana kada je započelo lečenje kod lekara ili zdravstvene ustanove, do poslednjeg dana trajanja radne nesposobnosti, a najviše u skladu sa stavom (9) ovog člana.
 - (9) Dnevna naknada isplaćuje se najviše za 200 dana, ako drugačije nije ugovoren, prolazne nesposobnosti za rad, bez obzira da li je bilo puno bolovanje ili bolovanje sa skraćenim radnim vremenom.
 - (10) Ako je prolazna nesposobnost za rad produžena iz bilo kojih drugih zdravstvenih razloga, Osiguravač je dužan isplatiti dnevnu naknadu samo za vreme trajanja radne nesposobnosti prouzrokovane isključivo nesrećnim slučajem.
 - (11) Ako nesrečni slučaj ima za posledicu narušenje zdravlja Osiguranika koje zahteva lekarsku pomoć, a ugovorom o osiguranju je ugovorena i naknada troškova lečenja, Osiguravač isplaćuje Korisniku osiguranja, bez obzira na to da li ima i kakvih drugih posledica, prema podnesenim dokazima naknadu svih stvarnih i nužnih troškova lečenja, a najviše do sume navedene u Polisi.
 - (12) U troškove lečenja prema prethodnom stavu spada i nabavka veštakih udova i zamena zuba kao i nabavka ostalih pomagala, ako je to sve potrebno prema oceni lekara. Osiguravač je dužan da isplati samo troškove lečenja, koje je snosio sam Osiguranik.
 - (13) Ako nesrečni slučaj ima za posledicu smrt Osiguranika ili invaliditet, Osiguravač Korisniku osiguranja odnosno Osiguraniku isplaćuje osiguranu sumu ili njen deo, bez obzira na isplaćenu dnevnu naknadu za prolaznu nesposobnost za rad, isplaćenu naknadu za troškove lečenja i/ili prelom kostiju.
 - (14) Ako nesrečni slučaj ima za posledicu prelom kostiju i zgobova visina naknade (osigurane sume) koja se isplaćuje, se razlikuje:
 - osiguravač isplaćuje celokupnu ugovorenu osiguranu sumu za prelom krupnih kostiju i prelom u velikim zglobovima krupnih kostiju.
 - osiguravač isplaćuje iznos od 50 evra u dinarskoj protivvrednosti po srednjem kursu NBS na dan obračuna za prelom ostalih kostiju: kostiju šake, ručja, stopala, kostiju lica i vilice, ključne kosti, prelom jednog rebra, trtične kosti.
 - (15) Višestruki prelom jedne ili prelom više kostiju navedenih stavom 14. tačkom 1) ovog člana koji su posledica jednog događaja, računaju se kao jedan osigurani slučaj i isplaćuje se osigurana suma ugovorenna na polisi osiguranja, bez obzira na broj preloma kostiju navedenih pod stavom 14) tačkom 1. ovog člana.
 - (16) Višestruki prelom jedne ili prelom više ostalih kostiju navedenih pod stavom 14. tačkom 2) ovog člana koji su posledica jednog događaja, računaju se kao jedan osigurani slučaj i isplaćuje se 50 evra bez obrzira na broj preloma kostiju navedenih pod stavom 14. tačkom 2) ovog člana.
 - (17) Za slučaj preloma kosti ili zglobova maksimalna obaveza Osiguravača u toku jedne godine trajanja osiguranja može iznositi najviše dvostruki iznos ugovorene osigurane sume za prelom kosti ili zglobova.
- (18) U toku celokupnog trajanja osiguranja Osiguravača je u obavezi da Osiguraniku nadoknadi najviše tri preloma iste kosti ili zglobova.
- (19) Ukoliko je ugovorena valutna klauzula, naknada se isplaćuje u dinarskoj protivvrednosti EUR, po srednjem kursu NBS na dan obračuna.

16. POSTUPAK VEŠTAČENJA

Član 17.

- (1) Osiguravač ili Osiguranik ili Ugovarač osiguranja odnosno Korisnik osiguranja imaju pravo zahtevati da o određenim spornim činjenicama u pogledu vrste i obima posledica nesrećnog slučaja, odnosno u pogledu toga da li je, i u kom obimu povreda Osiguranika u uzročnoj vezi sa nesrećnim slučajem, odluče lekari-veštaci.
- (2) Jednog veštaka imenuje Osiguravač, a drugog suprotna strana. Pre veštacanja ova dvojica veštaka biraju trećeg veštaka, koji će dati svoje stručno mišljenje samo u slučaju ako su konstatacije prve dvojice veštaka različite i to samo u granicama njihovih konstatacija.
- (3) Svaka strana plaća troškove svog veštaka. Troškove trećem veštaku plaćaju obe strane po pola.

17. PRIGOVORI

Član 18.

- (1) Kada se Korisnik osiguranja ne slaže sa predlogom likvidacije u pogledu vrste i obima posledica posle nezgode ili u pogledu toga, da li je i u kakvom obimu povreda Osiguranika u uzročnoj vezi sa nesrećnim slučajem, ima pravo podnošenja prigovora organizacionom delu Osiguravača nadležnom za rešavanje prigovora.

18. RASIKID UGOVORA O OSIGURANJU I ODUSTANAK OD UGOVORA

Član 19.

- (1) Kada je trajanje ugovora kraće od jedne godine, Ugovor o osiguranju svaka strana može raskinuti obaveštavajući pismenim putem drugu stranu.
- (2) Ako rok trajanja osiguranja nije određen ugovorom, svaka ugovorna strana može raskinuti ugovor sa danom dospelosti premije, obaveštavajući pismenim putem drugu ugovornu stranu najkasnije tri meseca pre dospelosti premije.
- (3) Ako je osiguranje zaključeno na rok duži od pet godina, svaka ugovorna strana može po proteku ovog roka uz otakzni rok od šest meseci, pismeno izjaviti drugoj strani da raskida ugovor.
- (4) Ugovor o osiguranju se raskida pod uslovima nevedenim u tačkama 3 i 4 člana 12 ovih uslova.
- (5) Ugovarač osiguranja ima pravo na odustanak od ugovora o osiguranju koji je zaključen izvan poslovnih prostorija Osiguravača i/ili putem sredstava komunikacije na daljinu, npr. Interneta, u roku od 14 dana od dana zaključenja ugovora o osiguranju odnosno polise osiguranja. U slučaju odustanka od ugovora u navedenom roku, Osiguravač vraća uplaćenu premiju pod uslovom da do dana odustanka od ugovora nije prijavljena šteta Osiguravaču

19. ZASTARELOST POTRAŽIVANJA

Član 20.

- (1) Potraživanja iz ugovora o osiguranju od posledica nesrećnog slučaja zastavljaju po odredbama Zakona o obligacionim odnosima.

20. ODREĐIVANJE KORISNIKA OSIGURANJA

Član 21.

- (1) Korisnik osiguranja za slučaj smrti Osiguranika može se odrediti u Polisi.
- (2) Ako u Polisi ili u Posebnim uslovima nije drugačije ili uopšte nije ništa određeno, Korisnicima osiguranja za slučaj Osiguranikove smrti smatraju se:
 - njegova deca i njegov bračni/vanbračni drug na jednak delove;
 - ako nema bračnog/vanbračnog druga njegova deca na jednak delove;

- ako nema dece, njegov bračni/vanbračni drug i njegovi roditelji. U ovom slučaju bračnom/vanbračnom drugu pripada polovina osigurane sume a druga polovina pripada roditeljima odnosno onom roditelju koji je u životu;
 - ako su oba roditelja Osiguranika umrla pre njegove smrti, cela osigurana suma pripada bračnom/vanbračnom drugu;
 - ako nema bračnog/vanbračnog druga, njegovi roditelji na jednakim delovima;
 - ako nema lica navedenih u prethodnim tačkama ovoga stava, zakoniti naslednici na osnovu pravosnažne sudske odluke.
- (3) Bračnim/vanbračnim drugom smatra se lice koje je bilo u braku/vanbračnoj zajednici sa Osiguranikom u času njegove smrti.
- (4) U slučaju isplate naknade po osnovu trajnog invaliditeta, prolazne nesposobnosti za rad, troškova lečenja, i preloma kostiju i zglobova, Korisnik osiguranja je sam Osiguranik, ukoliko nije drugačije ugovoreno. Ukoliko nastupi smrt Osiguranika, sva prava na naknadu po slučajevima koji nisu prijavljeni do dana smrti Osiguranika prestaju da važe.
- (5) Ako je Korisnik osiguranja maloletno lice, isplata osigurane sume odnosno naknade izvršiće se njegovim roditeljima odnosno staratelju. Osiguravač može od ovih lica zahtevati da u tu svrhu podnesu ovlašćenje od nadležnog organa starateljstva.

21. ZAVRŠNE ODREDBE

Član 22.

- (1) Uz ove Opšte uslove mogu se primenjivati i posebni uslovi osiguranja.
- (2) Sastavni deo ovih Uslova je Tabela za određivanje trajnog gubitka opšte radne sposobnosti usled nesrećnog slučaja
- (3) Ako je određen ili ugovoren rok do koga treba sprovesti mere za sprečavanje ostvarenja ili povećanja opasnosti (preventivne mere), Osiguraniku se isplaćuje naknada i kad je osigurani slučaj nastao do isteka tog roka i ako je šteta uzročnoj vezi sa propisanim, odnosno ugovorenim obavezama.

22. PRIMENA ZAKONSKIH PROPISA

Član 23.

Na pitanja koja nisu regulisana ovim Uslovima, primenjuju se odredbe Zakona o obligacionim odnosima.

23. NADLEŽNOST U SLUČAJU SPORA

Član 24.

U slučaju spora između Osiguranika i Osiguravača nadležan je sud stvarne nadležnosti u mestu Osiguravača.

Član 25.

Ovi Opšti uslovi stupaju na snagu danom donošenja, a počinju da se primjenjuju 05.02.2020.godine na sve nove ugovore zaključene počev od 05.02.2020.godine.

Izvršni odbor UNIQA neživotno osiguranje a.d.o. Beograd, ul. Milutina Milankovića br.134g (u daljem tekstu: Društvo) u skladu sa Zakonom o privrednim društvima („Sl. glasnik RS”, br.36/11, 99/11, 83/14-dr.zakon, 5/2015, 44/2018, 95/2018, 91/19), i članom 10. prečišćenog teksta Statuta 01/ NŽ-SA/02 od 01.03. 2016.godine, na osnovu odluke od 03.02.2020. doneo je ovaj dokument.

TABELA INVALIDITETA za određivanje trajnog gubitka opšte radne sposobnosti usled nesrečnog slučaja

Tabela invaliditeta za određivanje trajnog gubitka opšte radne sposobnosti usled nesrečnog slučaja, je sastavni deo Ugovora o osiguranju lica od posledica nesrečnog slučaja ukoliko se ugovori rizik trajnog invaliditeta usled nesrečnog slučaja.

Za određivanje stepena trajnog gubitka opšte radne sposobnosti kod svih osiguranja lica od posledica nesrečnog slučaja primenjuju se isključivo odredbe ove Tabele.

Rokovi za određivanje invaliditeta

Stepen trajnog gubitka opšte radne sposobnosti (u daljem tekstu: Trajni invaliditet) određuje se posle završenog lečenja, ukoliko kod pojedinih tačaka ove Tabele nije drugačije određeno.

Uvodna odredba

Subjektivne teškoće u smislu smanjenja motorne mišićne snage, bolova i otoka na mestu povrede ne uzimaju se u obzir pri određivanju procenta trajnog gubitka opšte radne sposobnosti:

I GLAVA

1. Difuzne povrede mozga sa klinički utvrđenom slikom:
 - dekortizacija odnosno decerebracija;
 - hemiplegija inveteriranog tipa sa afazijom i agnozijom;
 - demencija (Korsaković sindrom);
 - obostarani Parkinsonov sindrom sa izraženim rigorom;
 - kompletna hemiplegija, paraplegija, triplegija, tetraplegija;
 - epilepsija sa demencijom i psihičkom deterioracijom;
 - psihozu..... 100%
2. Oštećenje mozga sa klinički utvrđenom slikom:
 - Hemipareza sa jako izraženim spasticitetom;
 - ekstrapiramidalna simptomatologija (nemogućnost koordinacije pokreta ili postojanje grubih nehotičnih pokreta); - pseudobulbarna paraliza sa prisilnim plaćem ili smehom;
 - oštećenje malog mozga sa izraženim poremećajima ravnoteže hoda i koordinacije pokreta 90%
3. Pseudobulbarni sindrom..... 80%
4. Epilepsija sa učestalim napadima i karakternim promenama ličnosti 70%
5. Difuzne povrede mozga sa klinički evidentiranim posledicama psiho-organskog sindroma:
 - a) u lakom stepenu do 40%
 - b) u srednjem stepenu 50%
 - c) u jakom stepenu 60%
6. Hemipareze ili disfazija:
 - a) u lakom stepenu 30%
 - b) u srednjem stepenu 40%
 - c) u jakom stepenu 50%

7. Oštećenje malog mozga sa adiodohokinezom i asinregijom.... 40%
8. Epilepsija sa retkim napadima od 20 do 30%
9. Kontuzione povrede mozga:
 - a) postkontuzioni sindrom uz postojanje objektivnog neurološkog nalaza posle bolnički utvrđene kontuzije mozga 20%
 - b) operisani intracerebralni hematomi bez neurološkog ispada. 20%
10. Stanje posle trepanacije svoda lobanje i/ili loma baze lobanje, rentgenološki verificirano..... 10%
11. Postkomocionalni sindrom posle bolnički, odnosno medicinski utvrđene traume mozga, bez postojanja objektivno neurološkog nalaza do 10%
12. Skalpiranje vlasišta kod muškaraca:
 - a) trećina površine vlasišta 5%
 - b) polovina površine vlasišta 15%
 - c) čitavo vlasište..... 30%

Napomena: Kod muškarca koji je već ranije bio čelav određuje se invaliditet po analogiji kao unakaženje.

- a) trećina površine vlasišta 10%
- b) polovina površine vlasišta..... 20%
- c) čitavo vlasište..... 40%

Posebni uslovi:

1. Za potrese mozga koji nisu bolnički ili ambulantno utvrđeni u roku od 24 časa nakon povrede ne priznaje se invaliditet.
2. Svi oblici epilepsije moraju biti bolnički utvrđeni uz primenu savremenih dijagnostičkih metoda.
3. Kod različitih posledica povrede mozga usled jednog nesrečnog slučaja procenti za invaliditet se ne sabiraju, već se procenat invaliditeta određuje samo po onoj tački koja je najpovoljnija za osiguranika. Trajni invaliditet za sve slučajevе koji potпадaju pod tačke od 1 do 11 određuje se najranije po isteku perioda od 10 meseci od dana povredovanja.

II OČI

13. Potpuni gubitak vida na obe oka 100%
14. Potpuni gubitak vida na jedno oko 33%
15. Oslabljenje vida jednog oka-za svaku desetinu smanjenja 3,33%
16. U slučaju da je na drugom oku vid oslabio za više od 3 desetine, za svaku desetinu smanjenja vida povređenog oka određuje se. . 6,66%
17. Diplopija kao trajna i reparabilna posledica povrede oka ... do 20%
18. Gubitak očnog sočiva:
 - a) afakija jednostrana 20%
 - b) afakija obostrana..... 30%
19. Delimična oštećenja mrežnjače i staklastog tela:
 - a) delimični ispad vidnog polja kao posledica posttraumatske abla-

cije retine	5%
b) opacitales corporis vitrei kao posledica traumatskog krvarenja u staklastom telu oka	5%
20. Midrijaza kao posledica direktne traume oka	5%
21. Nepotpuna unutrašnja oftalmoplegija	0%
22. Povrede suzognog aparata i očnih kapaka:	
a) epifora	5%
b) entropium, ektropium	5%
c) ptoza kapka	5%
23. Koncentrično suženje vidnog polja na preostalom oku:	
a) do 60 stepeni	10%
b) do 40 stepeni	30%
c) do 20 stepeni	50%
d) do 5 stepeni	60%
24. Jednostrano koncentrično suženje vidnog polja:	
a) do 50 stepeni	5%
b) do 30 stepeni	15%
c) do 5 stepeni	30%
25. Homonimna hemijanopsija	30%

Posebni uslovi:

1. Invaliditet se nakon ablacji retine određuje po tačkama 16, 17 ili 20 ove Tabele.
2. Povreda očne jabućice koja je prouzrokovala ablaciiju retine mora biti bolnički dijagnostikovana.
3. Ocena oštećenja oka vrši se po završenom lečenju, izuzev po tačkama 18. i 22, za koje minimalni rok iznosi godinu dana od dana povređivanja.

III UŠI

26. Potpuna gluvoča na oba uha sa sačuvanom kaloričkom reakcijom vestibularnog organa	40%
27. Potpuna gluvoča na oba uha sa ugašenom kaloričkom reakcijom vestibularnog organa	60%
28. Oslabljen vestibularni organ sa urednim sluhom	5%
29. Potpuna gluvoča na jednom uhu:	
a) sa urednom kaloričkom reakcijom vestibularnog organa	5%
b) sa ugašenom kaloričkom reakcijom vestibularnog organa na tom uhu	20%
30. Obostrana nagluvost sa sačuvanom kaloričkom reakcijom vestibularnog organa obostrano, sa gubitkom sluha po Fowler-Sabine:	
a) 20 do 30%	5%
b) 31 do 60%	10%
c) 61 do 85%	20%
31. Obostrana nagluvost sa ugašenom kaloričkom reakcijom vestibularnog organa obostrano, sa gubitkom sluha po Fowler-Sabine:	
a) 20 do 30%	10%
b) 31 do 60%	20%
c) 61 do 85%	30%
32. Jednostrana teška nagluvost sa sačuvanom kaloričkom reakcijom vestibularnog organa, sa gubitkom sluha na visini od 90 do 95 decibela.	10%
33. Jednostrana teška nagluvost sa ugašenom kaloričkom reakcijom vestibularnog organa, sa gubitkom sluha na visini od 90 do 95 decibela .	12,5%
34. 35. Povreda ušne školjke:	
a) delimičan gubitak ili delimična deformacija	5%
b) potpuni gubitak ili potpuna deformacija	0%

Posebni uslovi:

Za sve slučajeve iz ove glave invaliditet se određuje posle završenog lečenja, ali ne ranije od 6 meseci nakon zadobijenih povreda, izuzev po tački

35. ove Tabele, koji se ceni po završenom lečenju.

IV LICE

35. Ožiljno deformirajuća oštećenja na licu praćena funkcionalnim P smetnjama i/ili posttraumatska povreda lica:	
a) u lakom stepenu	5%
b) u srednjem stepenu	10%
c) u jakom stepenu	25%
36. Ograničeno otvaranje usta:	
a) razmak gornjih i donjih zuba do 4 cm	5%
b) razmak gornjih i donjih zuba do 3 cm	15%
c) razmak gornjih i donjih zuba do 1,5 cm	30%
37. Defekti na čeljustnom skeletu, na jeziku ili nepcu sa funkcionalnim smetnjama:	
a) u lakom stepenu	10%
b) u srednjem stepenu	20%
c) u jakom stepenu	30%
38. Gubitak stalnih zuba:	
a) do 16 za svaki zub	1%
b) od 17 ili više za svaki zub	1,5%
39. Pareza facialnog živca posle frakture slepoočne kosti ili povrede odgovarajuće parotidne regije:	
a) u lakom stepenu do	10%
b) u srednjem stepenu	15%
c) u jakom stepenu sa kontrakturom i tikom mimičke muskulature	20%
d) paraliza facialnog živca	30%

Posebni uslovi:

Za kozmetičke i estetske ožiljke ili druge promene na licu ne određuje se invaliditet.

1. Za slučajeve pod tačkama 36, 37. i 38. ove Tabele, invaliditet se određuje posle završenog lečenja, ali ne ranije od 6 meseci posle zadobijene povrede.
2. Invaliditet po tački 40. ove Tabele određuje se posle završenog lečenja ali ne ranije od 1 godine posle zadobijene povrede.

V NOS

40. Povrede nosa:	
a) delimičan gubitak nosa do	15%
b) gubitak čitavog nosa	30%
41. Anosmija kao posledica verificirane frakture gornjeg unutrašnjeg dela nosnog skeleta	5%
42. Promena oblika piramide nosa:	
a) u lakom stepenu do	10%
b) u srednjem stepenu	15%
c) u jakom stepenu	20%
43. Otežano disanje usled frakture nosnog septuma, koja mora biti utvrđena klinički i rentgenološki neposredno posle povrede.	5%

VI DUŠNIK I JEDNJAK

44. Povrede dušnika:	
a) stanje posle traheotomije kod vitalnih indikacija posle povrede	5%
b) stenoze dušnika posle povrede grkljana i početnog dela dušnika	10%
45. Stenoza dušnika, zbog koje osiguranik mora trajno nositi kanilu	60%
46. Trajna organska promuklost zbog povrede:	
a) slabijeg intenziteta	5%
b) jačeg intenziteta	15%

47. Suženje jednjaka:
 a) u lakom stepenu 10%
 b) u srednjem stepenu 20%
 c) u jakom stepenu 30%
48. Potpuno suženje jednjaka sa gastrostomom 80%

VII GRUDNI KOŠ

49. Prelom od najmanje dva rebra, ako je zaceljen sa dislokacijom ili prelom sternuma ako je zaceljen a dislokacijom do 10%
50. Operativni ožiljak posle otvaranja grudne šupljine do 10%
51. Smanjenje plućne funkcije usled serijskog preloma rebara ili penetrantnih povreda grudnog koša, posttraumatskih athezija ili usled restriktivnih smetnji:
 a) za 20 do 30% 15%
 b) za 31 do 50% 30%
 c) za 51 ili više % 45%
52. Fistula nakon empiema 15%
53. Hronični plućni apses 30%
54. Gubitak jedne dojke:
 a) do 50 godina života 10%
 b) preko 50 godina života 5%
 c) teško oštećenje dojke do 50 godina života 5%
55. Gubitak obe dojke:
 a) do 50 godina života 10%
 b) preko 50 godina života 5%
 c) teško oštećenje dojke do 50 godina života 5%
56. Posledice penetrantnih povreda srca i velikih krvnih sudova grudnog koša:
 a) srce sa normalnim elektrokardiogramom 30%
 b) sa promjenjenim elektrokardiogramom prema težini promene do 60%
 c) krvni sudovi 15%
 d) aneurizma aorte sa implantatom.....
57. Dublji ožiljci na telu posle opeketina ili povreda bez smetnji motiliteta a zahvataju:
 a) do 10% površine tela do 10%
 b) preko 10% površine tela do 20%
58. Duboki ožiljci na telu posle opeketina ili povreda, a zahvataju:
 a) do 10% površine tela do 10%
 b) do 20% površine tela do 20%
 c) preko 20% površine tela 30%

Posebni uslovi:

- Kapacitet pluća se određuje ponovljenom spiometrijom, a po potrebi i detaljnou pulmološkom obradom i ergometrijom.
- Ako su stanja iz tačke 50, 51, 53. i 54. ove Tabele praćena poremećajem plućne funkcije restriktivnog tipa, onda se ne cene po navedenim tačkama, već po tački 52.
- Invaliditet po tačkama 52, 53 i 54. ove Tabele određuje se nakon završenog lečenja, ali ne ranije od 1 godine nakon zadobijenih povreda.
- Za prelom jednog rebra ne određuje se invaliditet.
- Slučajevi iz tačke 58. i 59. ove Tabele izračunavaju se primenom pravila devetke, a prema šemi datoju na kraju Tabele.
- Dublji ožiljak nastaje nakon intermedijalne opeketine (II B stepen) i/ili povrede sa manjim defektom kože.
- Dublji ožiljak nastaje nakon duboke opeketine (III stepen) ili potkožne subdermale (IV stepen) i/ili većeg defekta kožnog pokrivača.
- Za posledice epidermalne opeketine (I stepen) I površine (II A stepen) invaliditet se ne određuje.

9. Funkcionalne smetnje izazvane opeketinama ili povredama iz tačke 59. ocenjuju se i prema odgovarajućim tačkama ove Tabele.

VIII TRBUŠNI ORGANI

59. Traumska hernija - verificirana u bolnici ili zdravstvenoj ustanovi neposredno posle povrede, ako je istovremeno bila pored hernije klinički verificirana povreda mekih delova trbušnog zida u tom području 10%
60. Povrede dijafragme:
 a) stanje nakon prskanja dijafragme u bolnici neposredno posle povrede verificirano i hirurški zbrinuto 20%
 b) dijafragmalna hernija - recidiv nakon hirurški zbrinute dijafragmalne traumatske kile 30%
61. Postoperativna hernija posle laparatomije do 20%
62. Operativni ožiljak posle laparatomije 5%
63. Povreda creva i/ili jetre, slezine, želuca:
 a) sa šivenjem 15%
 b) povreda creva i/ili želuca sa resekcijom 20%
 c) povreda jetre sa resekcijom 30%
64. Gubitak slezine (Splencetomia):
 a) do 20 godina života 25%
 b) preko 20 godina života 20%
65. Povreda gušterice prema funkcionalnom oštećenju do 20%
66. Anus praeternaturalis:
 a) tankog creva 60%
 b) debelog creva 50%
67. Fistula stercoralis 40%
68. Trajni prolapsus recti 20%
69. Incontinentija alvi:
 a) delimična do 50%
 b) potpuna 80%

IX MOKRAĆNI ORGANI

70. Gubitak jednog bubrega - uz normalnu funkciju drugog 30%
71. Gubitak jednog bubrega uz oštećenje funkcije drugog:
 a) u lakom stepenu do 30% oštećenja funkcije 40%
 b) u srednjem stepenu do 50% oštećenja funkcije 55%
 c) u jakom stepenu preko 50% oštećenja funkcije do 80%
72. Funkcionalna oštećenja jednog bubrega:
 a) u lakom stepenu do 50% oštećenja funkcije 15%
 b) u jakom stepenu preko 50% oštećenja funkcije 20%
73. Funkcionalne posledice oštećenja oba bubrega:
 a) u lakom stepenu 30%
 b) u jakom stepenu 60%
74. Poremećaj ispuštanja mokraće usled povrede uretre, gradulirano po Chavier-u:
 a) u lakom stepenu ispod 18ch. 10%
 b) u srednjem stepenu ispod 14ch. 20%
 c) u jakom stepenu ispod 6ch 35%
75. Potpuna incontinentia urinae:
 a) kod muškarca 50%
 ENRGHQH 70%
76. Urinarna fistula:
 a) uretralna 20%
 b) perinealna ili vaginalna 40%
77. Povreda mokraćnog mehura sa smanjenim kapacitetom za svaku 1/3 smanjenja kapaciteta 10%

X MUŠKI I ŽENSKI GENITALNI ORGANI

78. Gubitak jednog testisa do 60 godina života 15%
79. Gubitak jednog testisa preko 60 godina 5%
80. Gubitak oba testisa:
 a) do 60 godina života 50%
 b) preko 60 godina života 30%
81. Gubitak penisa do 60 godina života 50%
82. Gubitak prenisa preko 60 godina 30%
83. Deformacija penisa sa onemogućenom kohabitacijom do 60 godina života 50%
84. Deformacija penisa sa onemogućenom kohabitacijom preko 60 godina života 30%
85. Gubitak materice i jajnika do 55 godina života
 a) gubitak materice 30%
 b) za gubitak jednog jajnika 10%
 c) za gubitak oba jajnika 30%
86. Gubitak materice i jajnika preko 55 godina života
 a) gubitak materice 10%
 b) za gubitak svakog jajnika 5%
87. Oštećenja vulve i vagine, koja onemogućavaju Kohabitaciju do 60 godina života 50%
88. Oštećenja vulve i vagine, koja onemogućavaju kohabitaciju preko 60 godina života 15%

XI KIČMA

89. Povreda kičme sa trajnim oštećenjem moždine ili perifernog nervnog sistema (tetraplegija, triplegija, paraplegija) sa gubitkom kontrole defekacije i uriniranja 100%
90. Povreda kičme sa trajnim oštećenjem moždine, ili perifernog nervnog sistema (tetrapareza, tripareza) sa očuvanom kontrolom defekacije i uriniranja 90%
91. Povreda kičme sa potpunom paralizom donjih ekstremiteta bez smetnji defekacije i uriniranja 90%
92. Povreda kičme sa parezom donjih ekstremiteta:
 a) u lakom stepenu do 30%
 b) u srednjem stepenu 40%
 c) u jakom stepenu 50%
93. Smanjena pokretljivost kičme usled preloma najmanje dva pršljena uz promenu krivulje kičme (kifoza, gibus, skolioza):
 a) u lakom stepenu do 20%
 b) u srednjem stepenu 30%
 c) u jakom stepenu 40%
94. Smanjena pokretljivost kičme posle povrede koštanog dela cervicalnog segmenta:
 a) u lakom stepenu do 10%
 b) u srednjem stepenu 20%
 c) u jakom stepenu 30%
95. Smanjena pokretljivost kičme posle povrede koštanog dela torakalnoga segmenta:
 a) u lakom stepenu 5%
 b) u srednjem stepenu 10%
 c) u jakom stepenu 20%
96. Smanjena pokretljivost kičme posle povrede koštanog dela lumbalnog segmenta:
 a) u lakom stepenu do 15%
 b) u srednjem stepenu 25%
 c) u jakom stepenu 35%
97. Serijski prelom 3 ili više spinalnih nastavaka kičme 5%
98. Serijski prelom 3 ili više poprečnih nastavaka kičme do 10%

Posebni uslovi:

- Oštećenja koja spadaju pod tačke 90. i 91. centi po utvrđivanju ireparabilnih neuroloških lezija, a za tačke 92. i 93. invaliditet centi po završenom lečenju, ali ne ranije od 2 godine od dana povređivanja.
- Hernia disci intervertebralis, osim kada nastane kao posledica povrede, sve vrste lumbagija, diskopatija, spondiloza, spondilolisteza, spondiloliza, sakralgija miofascitisa, kokcigodinija, ishialgija, fibrozitisa, fascitisa i sve patoanatomske promene slabinsko krstne regije označene analognim terminima, nisu obuhvaćene osiguranjem.

XII KARLICA

99. Višestruki prelom karlice uz težu deformaciju ili denivelaciju sakroljikalnih zglobova ili simfize 30%
100. Simfizeoliza sa dislokacijom horizontalnom i/ili vertikalnom:
 - veličine 1cm 10%
 - veličine 2cm 15%
 - veličine preko 2cm 25%
 - Prelom jedne crevne kosti saniran uz dislokaciju 10%
 - Prelom obe crevne kosti saniran uz dislokaciju 15%
 - Prelom sedne ili stidne kosti saniran uz dislokaciju 10%
 - Paralelni prelom dve stidne ili sedne kosti saniran uz dislokaciju 15%
 - Prelom krstačne kosti saniran uz dislokaciju 15%
 - Trtična kost:
 - prelom trtične kosti saniran sa dislokacijom, ili operativno odstranjen odlomljeni fragment 5%
 - operativno odstranjena trtična kost 10%

Posebni uslovi:

Za prelome kostiju karlice koji su sanirani bez dislokacije i bez objektivnih funkcionalnih smetnji ne određuje se invaliditet.

XIII RUKE

107. Gubitak obe ruke ili šake 100%
108. Gubitak ruke u ramenu (eksartikulacija) 70%
109. 110. Gubitak ruke u području nadlaktice 65%
110. 111. Gubitak ruke ispod lakta sa očuvanom funkcijom laka 60%
111. Gubitak šake 55%
112. Gubitak svih prstiju na obe šake 90%
113. Gubitak palca 20%
114. Gubitak kažiprsta 12%
115. Gubitak srednjeg, domalog i malog prsta:
 - srednjeg 9%
 - domalog ili malog, za svaki prst 6%

116. Gubitak metakarpalne kosti palca 6%
117. Gutitak metakarpalne kosti kažiprsta 4%
118. Gubitak metakarpalne kosti srednjeg, domalog ili malog prsta, za svaku 3%

Posebni uslovi:

- Za gubitak jednog članka palca određuje se polovina, a za gubitak jednog članka ostalih prstiju određuje se trećina invaliditeta određenog za dotični prst.
- Za gubitak jagodice prsta određuje se "invaliditeta određenog za gubitak članka".
- Delimičan gubitak koštanog dela članka, ocenjuje se kao potpuni gubitak članka.

XIV NADLAKTICA

119. Ankiloza ramenog zgloba u funkcionalno nepovoljnem položaju (abdukcija) 35%
120. Ankiloza ramenog zgloba u funkcionalno povoljnem položaju (ab-

dukacija).....	25%
121. Umanjena pokretljivost ruke u ramenom zglobu:	
a) u lakom stepenu do	10%
b) u srednjem stepenu	20%
c) jakom stepenu.....	30%
122. Habitualno iščašenje ramenog zgloba koje se verificirano često javlja	20%
123. Labavost ramenog zgloba sa koštanim defektom zglobnih tela	35%
124. Ključna kost:	
a) nepravilno zarastao prelom ključne kosti	5%
b) pseudoartoza ključne kosti	10%
125. Delimično iščašenje (subluksacija) akromiokla-vikularnog ili sternoklavikularnog zgloba bez umanjene pokretljivosti	5%
126. Potpuno iščašenje akromioklavikularnog ili sternoklavikularnog zgloba	10%
127. Endoproteza ramenog zgloba	30%
128. Pseudoartoza nadlaktične kosti.....	30%
129. Hronični osteomielitis kostiju gornjih ekstremiteta sa fistulom ..	10%
130. Paraliza živca accesoriusa	15%
131. Paraliza brahijalnog pleksusa	60%
132. Delimična paraliza brahijalnog pleksusa (Erb ili Klumpke)	35%
133. Paraliza aksilarnog živca	15%
134. Paraliza radijalnog živca	30%
135. Paraliza živca medianusa	35%
136. Paraliza živca ulnarisa	30%
137. Paraliza dva živca jedne ruke	50%
138. Paraliza 3 živca jedne ruke	60%.

Posebni uslovi:

1. Za parezu živaca, određuje se maksimalno do 2/3 invaliditeta određenog za paralizu dottičnog živca.
2. Za slučajevе koji spadaju pod tačke 131. do 139. određuje se invaliditet posle završenog lečenja, ali ne pre 2 godine posle nezgode.

XV PODLAKTICA

139. Ankiloza zgloba laka u funkcionalno povoljnem položaju od 100 do 140	20%
140. Ankiloza zgloba laka u funkcionalno nepovoljnem položaju ...	30%
141. Umanjena pokretljivost zgloba laka:	
a) u lakom stepenu do	10%
b) u srednjem stepenu	15%
c) u jakom stepenu	20%
142. Rasklimani zglob laka:	
a) u lakom stepenu do	10%
b) u srednjem stepenu	20%
c) u jakom stepenu	30%
143. Endoproteza laka	25%
144. Pseudoartoza obe kosti podlaktice	30%
145. Pseudoartoza radiusa.....	15%
146. Pseudoartoza ulne	15%
147. Ankiloza podlaktice u supinaciji	25%
148. Ankiloza podlaktice u srednjem položaju	15%
149. Ankiloza podlaktice u pronaciji.....	20%
150. Umanjena pronacija i supinacija podlaktice:	
a) u lakom stepenu	5%
b) u srednjem stepenu	10%
c) u jakom stepenu	15%
151. Ankiloza ručnog zgloba:	
a) u dorzalnoj ekstenziji	15%

b) u produženju osovine podlaktice.....	20%
c) c) u volarnoj fleksiji.....	30%
152. Umanjena pokretljivost ručnog zgloba:	
a) u lakom stepenu do	10%
b) u srednjem stepenu	15%
c) u jakom stepenu	20%
153. Endoproteza čunaste kosti i/ili lunarne kosti	20%
154. Endoproteza ručnog zgloba	25%

Posebni uslovi:

Pseudoartoza čunaste i/ili lunarne kosti se ocenjuje prema tački 153. ove Tabele.

XVI PRSTI

155. Ankiloza svih prstiju jedne ruke	40%
156. Ankiloza čitavog palca.....	15%
157. Ankiloza čitavog kažiprsta.....	9%
158. Potpuna ukočenost srednjeg, domalog i malog prsta:	
a) čitavog srednjeg prsta	6%
b) domalog ili malog, za svaki	4%
159. Umanjena pokretljivost palca posle uredno zaceljenog Bennetovog preloma	5%
160. Nepravilno zaceljen Bennetov prelom palca.....	10%
161. Prelom metakarpalnih kostiju:	
a) nepravilno zarastao prelom I metakarpalnih kosti	4%
b) za ostale metakarpalne kosti II, III, IV i V-e za svaku kost	3%
162. Umanjena pokretljivost distalnog ili bazalnog zgloba palca:	
a) u lakom stepenu	3%
b) u jakom stepenu	6%
163. Umanjena pokretljivost pojedinih zglobova kažiprsta: u lakom stepenu za svaki zglob	2%
a) u srednjem stepenu za svaki zglob	3%
b) u jakom stepenu za svaki zglob	4%
164. Umanjena pokretljivost pojedinih zglobova:	

A) srednjeg prsta:

- a) u lakom stepenu za svaki zglob
- b) u srednjem stepenu za svaki zglob
- c) u jakom stepenu za svaki zglob

B) domalog ili malog prsta:

- a) u lakom stepenu za svaki zglob
- b) u srednjem stepenu za svaki zglob
- c) u jakom stepenu za svaki zglob

Posebni uslovi:

1. za potpunu ukočenost jednog zgloba palca određuje se 1/2 , a za potpunu ukočenost jednog zgloba ostalih prstiju određuje se 1/3 invaliditeta određenog za gubitak tog prsta.
2. Zbir procenata za ugroženost pojedinih zglobova jednog prsta ne može biti veći od procenata određenog za potpunu ukočenost tog prsta.
3. Za različite posledice na istom zglobu ne sabiraju se procenti po pojedinim tačkama, a invaliditet se određuje samo po onoj tački kojom je utvrđen najveći procenat invaliditeta.
4. Ukupan invaliditet po tački 163, 164, i 165. ove Tabele ne može iznositi više od invaliditeta za potpunu ankilozu istog prsta.

XVII NOGA

165. Gubitak obe nadkolenice	100%
166. Eksartikulacija noge u kuku.....	70%
167. Gubitak nadkolenice u gornjoj trećini, ako je batrljak nepodesan za protezu	60%
168. Gubitak nadkolenice ispod gornje trećine.....	50%
169. Gubitak obe podkolenice, ako su batrljci podešeni za protezu ..	80%
170. Gubitak podkolenice, batrljak ispod 6cm	50%
171. Gubitak podkolenice, batrljak preko 6cm	40%
172. Gubitak oba stopala	80%
173. Gubitak jednog stopala.....	35%
174. Gubitak stopala u Chopartovoj liniji	35%
175. Gubitak stopala u Lisfrancovoj liniji	30%
176. Transmetatarzalna amputacija	25%
177. Gubitak I ili V metatarzalne kosti	5%
178. Gubitak II, III, IV metatarzalne kosti-za svaku	3%
179. Gubitak svih prstiju stopala na jednoj nozi	20%
180. Gubitak palca na stopalu:	

- a) gubitak krajnjeg članka palca..... 5%
- b) gubitak celog palca..... 10%

181. Gubitak čitavog II-V prsta na nozi-za svaki prst.....	2,5%
182. Delimični gubitak II-V prsta na nozi -za svaki prst	1%

Posebni uslovi:

Ukočenost interfalangealnih zglobova II-IV prsta u ispruženom položaju ili umanjena pokretljivost ovih zglobova ne predstavlja invaliditet.

XVIII BEDRO

183. Ankiloza kuka u funkcionalno povoljnem položaju	30%
184. Ankiloza kuka u funkcionalno nepovoljnem položaju	40%
185. Ankiloza oba kuka	70%
186. Nereponirano zastarelo iščašenje kuka	40%
187. Pseudoartoza vrata bedrene kosti sa skraćenjem noge.....	45%
188. Deformirajuća artroza kuka uz smanjenu pokretljivost kuka:	
a) u lakom stepenu do	15%
b) u srednjem stepenu	25%
c) u jakom stepenu	35%
189. Endoproteza kuka	30%
190. Umanjena pokretljivost kuka bez znakova deformirajuće artroze:	
a) u lakom stepenu do	10%
b) u srednjem stepenu	15%
c) u jakom stepenu	25%
191. Pseudoartoza bedrene kosti	40%
192. Nepravilno zaceljen prelom bedrene kosti uz angulaciju za:	
a) 10 do 20 stepeni do	10%
b) preko 20 stepeni	15%
193. Hronični osteomielitis sa fistulom	10%
194. Veliki duboki ožiljci u mišićim nadkolenice ili podkolenice, kao i traumatske hernije mišića nadkolenice i podkolenice, bez poremećaja funkcije zgloba do	10%
195. Cirkulatorne promene posle oštećenja velikih krvnih sudova donjih ekstremiteta:	
a) podkolenice do	10%
b) nadkolenice do	20%
196. Skraćenje noge zbog preloma:	
a) za 2 do 4cm do	10%
b) za 4,1 do 6cm	15%
c) preko 6cm	20%

XIX PODKOLENICA

197. Ankiloza kolena:	
a) u funkcionalno povoljnem položaju do 10 stepeni fleksije....	25%
b) u funkcionalno nepovoljnem položaju	35%
198. Deformirajuća artroza kolena posle povrede zglobovnih tela uz umanjenu pokretljivost sa rentgenološkom verifikacijom:	
a) u lakom stepenu od 91 do 135 stepeni do	5%
b) u srednjem stepenu od 46 do 90 stepeni	25%
c) u jakom stepenu od 0 do 45 stepeni	5%
199. Umanjena pokretljivost zgloba kolena:	
a) u lakom stepenu od 91 do 135 stepeni do	10%
b) u srednjem stepenu od 46 do 90 stepeni	15%
c) u jakom stepenu od 0 do 45 stepeni	20%
200. Umanjena fleksija kolena za manje od 15 stepeni.....	5%
201. Rasklimanost kolena posle povreda kapsule ili ligamentarnog aparata, poređeno sa zdravim kolenom:	
a) labavost u jednom pravcu do	10%
b) labavost u dva pravca	15%
c) stalno nošenje ortopedskog aparata	30%
202. Oštećenje meniskusa sa recidivirajućim smetnjama ili stanje posle operativnog odstranjenja meniskusa	5%
203. Endoproteza kolena.....	30%
204. Slobodno zglobovno telo do	10%
205. Funkcionalne smetnje posle odstranjenja patele:	
a) parcijalno odstranjena patela.....	5%
b) totalno odstranjena patela	15%
206. Pseudoartoza patele	10%
207. Recidivirajući traumatski sinovitis kolena i/ili Traumatska chondromalacija patele	10%
208. Pseudoartoza tibije	30%
209. Nepravilno zaceljen prelom podkolenice uz valgus, varus ili recurvatus deformaciju:	
a) za 5 do 15 stepeni.....	10%
b) preko 15 stepeni	20%
210. Ankiloza skočnog zgloba u funkcionalno povoljnem položaju (5 do 10 stepeni plantarne fleksije)	20%
211. Ankiloza skočnog zgloba u funkcionalno nepovoljnem položaju	25%
212. Umanjena pokretljivost skočnog zgloba:	
a) u lakom stepenu do	10%
b) u srednjem stepenu	15%
c) u jakom stepenu	20%
213. Umanjena pokretljivost stopala u jednom pravcu za manje od 10 stepeni	5%
214. Endoproteza skočnog zgloba	25%
215. Nepravilno zaceljen prelom maleola uz proširenje maleolarne viljuške	20%
216. Deformacija stopala: pes excavatus, pes planovalgus, pes equinus, pes varus:	
a) u lakom stepenu do	10%
b) u jakom stepenu	20%
217. Deformacija calcaneusa posle kompresivnog preloma do.....	20%
218. Deformacija talusa posle preloma uz deformirajuću artroznu do	20%
219. Izolirani prelomi tarzalnih kostiju bez veće deformacije.....	5%
220. Deformacija jedne metatarzalne kosti posle preloma za svaku (ukupno ne više od 10%)	3%
221. Veća deformacija metatarzusa posle preloma metatarzalnih kostiju do	10%
222. Ankiloza krajnjeg zgloba palca na nozi	2,5%

223. Ankiloza osnovnog ili oba zglobo palca na nozi	5%
224. Ankiloza osnovnog zglobo II-V prsta - za svaki prst	1%
225. Deformacija ili ankiloza II-V prsta u savijenom položaju (digitus flexus)-za svaki prst	1.5%
226. Veliki ožiljci na peti ili tabanu posle defekta nekih tela:	
a) površina do $\frac{1}{2}$ tabana do	10%
b) površina preo $\frac{1}{2}$ tabana do	20
227. Parliza ishijadičnog živca	40%
228. Paraliza femoralnog živca	30%
229. Paraliza tibijalnog živca	5%
230. Paraliza peronealnog živca	25%
231. Paraliza gluetałnog živca.....	10%.

Posebni uslovi:

1. Za pareze živaca na nozi određuje se maksimalno do 2/3 trajnog invaliditeta određenog za paralizu dotičnog živca.
2. Za slučajeve navedene u tačkama 228. do 232. ove Tabele određuje se invaliditet posle završenog lečenja, ali ne ranije od 2 godine posle povrede.

PROCENA OPEČENE POVRŠINE PO WALLACE-ovom PRAVILUPRAVILO DEVETKE:

VRAT I GLAVA	9%
JEDNA RUKA.....	9%
PREDNJA STRANA TRUPA	2 x 9%
ZADNJA STRANA TRUPA	2 x 9%
NOGA	2 x 9%
PERINEUM I GENITALIJE	1%

Ova Tabela Trajnog invaliditeta za određivanje trajnog gubitka opšte radne sposobnosti usled nesrećnog slučaja stupa na snagu danom donošenja i primenjuje se na sve ugovore zaključene počev od 05.02.2020. godine